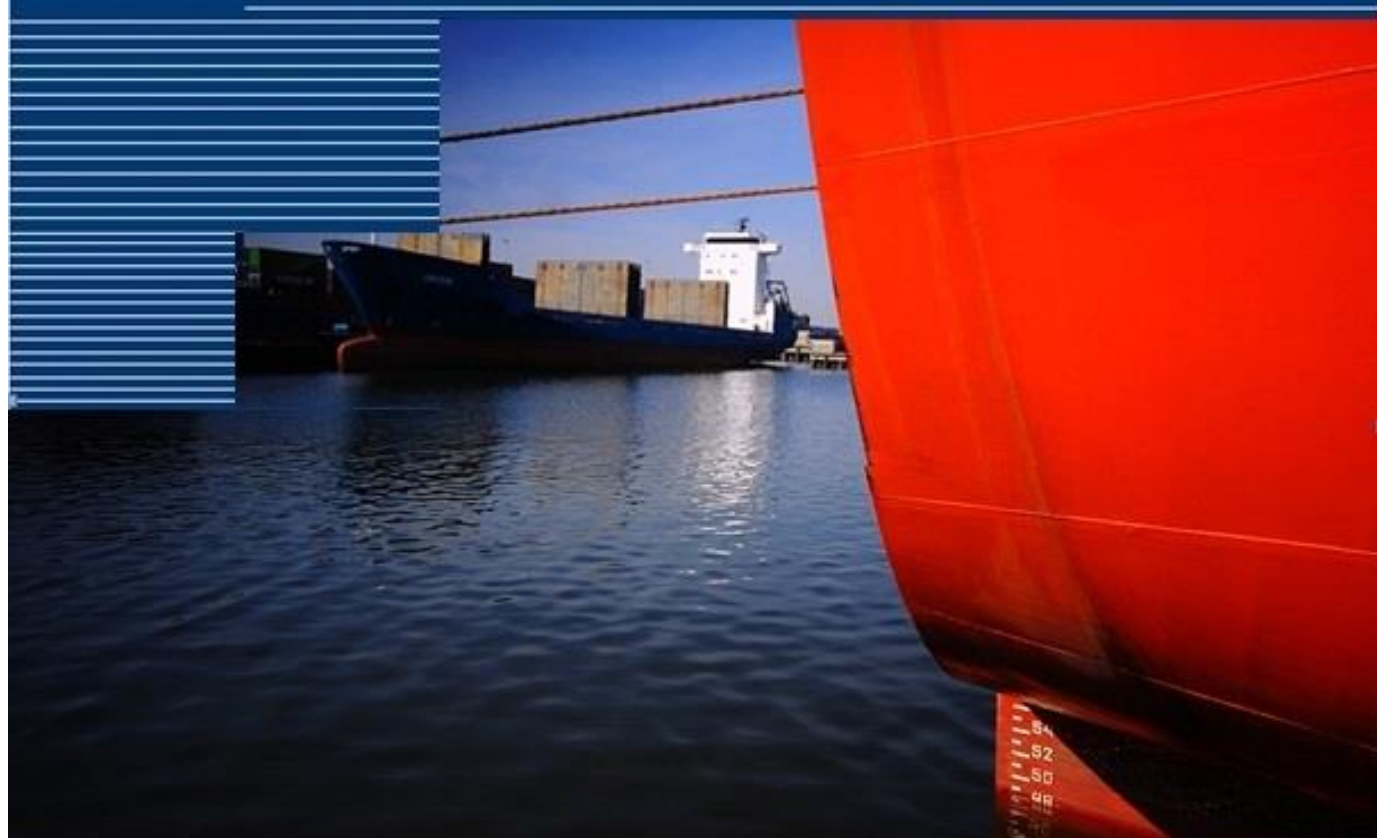


KWARTAAL RAPPORTAGE

3e kwartaal 2014



HAVENSCHAP

MOERDIJK

Kwartaalrapportage

3e kwartaal 2014

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Programma Ruimtelijke ordening, Milieu & Duurzaamheid	2
- Ruimtelijke ordening	2
- Milieu	3
- Duurzaamheid	4
Programma Infrastructuur en Beheer	6
- Infrastructuur	6
- Beheer nat	9
- Beheer droog	10
Programma Commerciële Exploitatie	12
- Exploitatie nat	12
- Exploitatie droog	14
Programma Veiligheid & Havenmeester	18
- Veiligheid	18
- Haven	19
- Beveiliging	20
Programma Bedrijfsvoering	23
- Bestuur en Advies	23
- Juridische zaken	24
- Financiën	26
- Communicatie	27
- Personeel en Organisatie	28
- Informatisering en Automatisering	29
- Facilitaire Zaken	32
Paragrafen	34
- Exploitatieoverzicht	34
- Financiering en treasury	41
- Grondbeleid en grondexploitaties	43

N.B. Vanwege afrondingen van bedragen kunnen afrondingsverschillen in de tabellen van deze kwartaalrapportage staan.

Voorwoord

Voor u ligt de 3^e kwartaalrapportage van het Havenschap Moerdijk over het jaar 2014. Binnen ieder programma is vanuit een visie gekeken naar wat wij willen bereiken, wat wij daarvoor doen en wat de bijbehorende kosten zijn. In deze kwartaalrapportage verantwoorden wij wat wij tot en met het 3^e kwartaal daadwerkelijk hebben gedaan en wat dat heeft gekost.

In deze rapportage vindt u de programma's Ruimtelijke Ordening, Milieu & Duurzaamheid, Infrastructuur & Beheer, Commerciële Exploitatie, Veiligheid & Havenmeester en Bedrijfsvoering. Onder bedrijfsvoering vallen de programmaonderdelen Bestuur en Advies, Juridische Zaken, Financiën, Communicatie, Personeel & Organisatie, Informatie & Automatisering en Facilitaire Zaken.

Graag geef ik u hier een kort overzicht van de belangrijkste activiteiten in het 3^e kwartaal. Eén van die activiteiten is het onderzoek naar de bestuurlijke inrichting van het havenschap, ofwel governance. Hier is een start mee gemaakt en er zijn diverse verkennende gesprekken gevoerd. Het is de bedoeling om nog voor de Provinciale Statenverkiezingen in maart 2015 een koers vast te leggen. Dit onderzoek naar de governance is één van de eerste stappen binnen het uitvoeringsprogramma van de vastgestelde havenstrategie.

Het Provinciaal Inpassingsplan LPM was in juni vrijgegeven voor zienswijze. Tot en met 23 juli was het mogelijk om zienswijzen in te dienen. Op het kantoor van het Havenschap Moerdijk konden belangstellenden in die periode terecht voor het inzien van alle plannen en een eventuele toelichting. In totaal zijn er 19 zienswijzen ingediend.

Per 1 september is het Havenschap weer op volle sterkte. Met de komst van Manon Baartmans als commercieel manager, Linda de Groot als communicatieadviseur en Lia Nelis als adviseur public affairs en tevens projectleider voor de uitvoeringsagenda van de Havenstrategie staan wij beter gesteld voor de opgaven die wij voor ons zien.

Ook is in deze periode de laatste hand gelegd aan de nieuwe website. In de maand oktober laten wij de nieuwe website grondig testen. Eerst door onze eigen medewerkers, en vervolgens door een aantal externe partijen. Met de resultaten uit deze testen zetten wij de laatste punten op i, zodat wij in november de nieuwe website aan u kunnen presenteren.

Het 3^e kwartaal is ook altijd een periode waarin vele sportieve activiteiten plaatsvinden. Havenschap Moerdijk steunde zo'n activiteit: de profronde van Zevenbergen. Op 9 en 10 augustus vond deze wielervedstrijd plaats en de diverse onderdelen voor jong en oud konden rekenen op een groot aantal deelnemers en veel publieke belangstelling. Namens het havenschap Moerdijk reikte Sjaak Vaes de Grote Prijs van het Havenschap Moerdijk uit aan Lieuwe Westra, de winnaar van de tijdrit voor professionals.

Ferdinand van den Oever

Directeur Havenschap Moerdijk

September 2014

Programma Ruimtelijke ordening, Milieu & Duurzaamheid

Ruimtelijke ordening

Wat willen wij bereiken

- Een flexibel juridisch en planologisch kader dat zorgt voor optimale vestigingscondities voor bedrijven en functioneren van het haven- en industrieterrein Moerdijk;
- Een goede clustering van bedrijven vanuit de gedachte 'Juiste bedrijf op de juiste plek';
- Draagvlak voor te maken keuzes alsmede samenwerking en afstemming tussen partijen georganiseerd in de Commissie Vestiging.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. *Goedgekeurd bestemmingsplan Zeehaven- en Industrieterrein Moerdijk door de Gemeenteraad/Raad van State in 2014*

Hier zijn in het 3e kwartaal geen ontwikkelingen geweest.

2. *Windpark Moerdijk*

Hier zijn in het 3e kwartaal geen ontwikkelingen geweest.

3. *Goedgekeurd Provinciaal Inpassingsplan Logistiek Park Moerdijk (LPM) door Gedeputeerde Staten / Raad van State in 2014*

Het ontwerp inpassingsplan en het ontwerp exploitatieplan hebben van 12 juni t/m 23 juli jl ter inzage gelegen. Inmiddels vindt de behandeling van ingekomen zienswijzen plaats. Omdat op dit moment nog niet alle procedures zijn doorlopen en er dus nog geen planologische titel is, zal vooruitlopend hierop nog niet gestart worden met het BREEAM certificeringstraject. Dit traject zal naar verwachting in 2015 worden ingezet.

4. *Overige activiteiten*

Tot en met het 3^e kwartaal 2014 heeft de Commissie Vestiging twaalf adviesaanvragen ontvangen. Het betrof adviesaanvragen op het gebied van op- en overslag goederen, groothandel, installatie en assemblagebedrijven. 8 Adviesaanvragen zijn positief geadviseerd, 2 adviesaanvragen zijn onder voorbehoud van planologische inpassing positief beoordeeld en één aanvraag is negatief geadviseerd. Eén aanvraag is door de aanvrager ingetrokken.

Milieu

Wat willen wij bereiken

- Inzicht in het functioneren op milieugebied (milieubelasting) van het haven- en industrieterrein;
- Het zorgvuldig omgaan met de beschikbare milieugebruiksruimte;
- Het voldoen aan wet- en regelgeving;
- Het naar de omgeving kunnen communiceren van feitelijke milieu-informatie. Inzichtelijk maken van verbeteringen van milieuprestaties;
- Een bijdrage leveren aan het verbeteren van de milieukwaliteit (water, bodem, lucht);
- Het aantoonbaar blijven voldoen aan wet- en regelgeving. In dit kader is het Havenschap sinds 2006 gecertificeerd binnen het Port Environmental Review System (PERS). Deze certificering vindt plaats onder regie van de European Sea Ports Organisation (ESPO) en dient elke twee jaar te worden vernieuwd.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. *Continueren van het pilotproject Luchtkwaliteit/E-Nose Moerdijk*
In opdracht van de projectgroep heeft Comon-Invent een eindrapportage opgesteld over de ervaringen die zijn opgedaan met het thans operationele E-nose meetnet. Daarnaast is de toekomstige structuur van een E-nose-netwerk Moerdijk (organisatie, beheer en financiën) in beeld gebracht met verschillende varianten. De betrokken partijen streven ernaar om voor eind 2014 een besluit nemen over de continuering van het E-nose project in 2015.
2. *Hercertificering Port Environmental Review System (PERS) van European Sea Ports Organisation*
De rapportage Port Environmental Review System Port of Moerdijk 2014 is reeds ingediend bij de European Sea Ports Organisation (ESPO) en deze is positief is beoordeeld door Lloyd's. Tijdens de ESPO/Greenports conference op 15 oktober 2014 in Barcelona (SP) zal het Ecoports/ESPO-certificaat worden uitgereikt aan Port of Moerdijk. Dit certificaat is twee jaar geldig: van 2014 tot 2016.
3. *Het opstellen van een milieumonitoringsrapportage over het jaar 2013*
De werkgroep milieumonitoring heeft afgelopen periode gewerkt aan het nieuwe milieumonitoringsrapport over het jaar 2013. De verwachting is dat 1 november het conceptrapport gereed is. Het eerste exemplaar zal in de burenrraad van 3 december door de voorzitter van Duurzame Verbindingen Moerdijk worden uitgereikt
4. *Masterplan Geluid*
Omdat het haven- en industrieterrein Moerdijk op termijn tegen de grenzen van zijn geluidsruimte aan loopt, heeft een actualisatie van het Masterplan geluid 2005 plaatsgevonden. De actualisatie van het Masterplan is gereed en zal in het DB van oktober worden geagendeerd.

In aansluiting hierop heeft het havenschap aan provincie en gemeente gevraagd om het haven- en industrieterrein Moerdijk aan te melden voor de 10^e tranche Crisis- en Herstelwet.

5. *Geluidruimte genereren binnen de geluidscontour van 50 dB(A)*

Op 14 mei 2014 heeft er een plenaire bijeenkomst plaatsgevonden met de bewoners van de kern Klundert. Tijdens de bijeenkomst is een uiteenzetting gegeven over de mogelijkheden van een eventuele herinrichting van de groene begeleidingszone. Om betrokkenen goed te kunnen informeren en te betrekken bij het project is naar aanleiding van de informatieavond een klankbordgroep in het leven geroepen. Deze klankbordgroep is inmiddels 1x bij elkaar geweest. Aangezien de kosten van het project hoog zijn, is ervoor gekozen om een tussenstap in te bouwen. Er wordt nu een marktconsultatie uitgevoerd alvorens over te gaan tot het opstellen van een inrichtingsschets. Afhankelijk van de uitkomsten zal in 2015 een inrichtingsschets gemaakt kunnen worden.

Duurzaamheid

Wat willen wij bereiken

- Het verlagen van de CO₂ footprint;
- Het verhogen van het gebruik van duurzaam opgewekte energie;
- Het benutten van win-win kansen/synergie tussen bedrijven m.b.t. reststoffen (warmwater, stoom en CO₂) teneinde het verbruik van fossiele brandstoffen te verminderen;
- Verbeteren van de biodiversiteit.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. *Actueel inzicht verkrijgen in (milieu)parameters op het Haven- en Industrieterrein Moerdijk. Verder inzicht krijgen in de resultaten van de duurzaamheidsinspanningen.*

De checklist kansen voor duurzaamheid die de Commissie Vestiging hanteert bij het indienen van de adviesaanvragen wordt door bedrijven goed ingevuld. Tot nu toe zijn in 2014 van de twaalf ingediende adviesaanvragen elf checklisten ingevuld retour gezonden. Bedrijven zijn vooral positief om een bijdrage te kunnen leveren op het gebied van 'duurzame bedrijfsvoering', 'duurzame inrichting en ontsluiting', gebruik modaliteiten, samenwerking en kennisuitwisseling in relatie tot de BIM, DVM, deelname werkgroepen en burenrraad.

2. *Verdere ontwikkeling van het Energyweb Moerdijk*

Provincie Noord-Brabant is op dit moment in samenwerking met gemeente Moerdijk en Havenschap trekker om te komen tot een entiteit voor het beheer en exploitatie van 'duurzame verbindingen'. Hiervoor is in 2013 een traject ingezet. Dit bestaat uit twee stappen:

- Toetsen van concept organisatiemodel, benoemen potentiële kandidaten, vaststellen itemlijst voor de marktconsultatie en uitvoering marktconsultatie;
- Daadwerkelijke op- en/of inrichting van de entiteit.

Inmiddels heeft de provincie groenlicht gegeven voor de vervolgstap uitvoering marktconsultatie.

Het project Stoomnet Middenweg Moerdijk bevindt zich in een cruciale fase. Betrokken partijen, waaronder leverancier en afnemers, moeten hun akkoord gaan geven voor de realisatie van het project Stoomleiding Middenweg en hun rol voor langere tijd bevestigen. Financiering van het project, ca. € 3,0 miljoen vanuit het Energiefonds, is nog lastig vanwege de strenge voorwaarden (rendementseis van 7% en de langetermijngarantie van 15 jaar op het gebied van afname en leveringszekerheid).

3. Opstellen Natuurmanagementplan Moerdijk 2030

Afgelopen periode zijn diverse stakeholders geconsulteerd over het opgestelde concept Natuurmanagementplan. Het plan is positief ontvangen. De aanbevelingen zullen worden verwerkt om in het 4^e kwartaal een gedragen plan gereed te hebben.

Wat heeft het al gekost en wat betekent dat voor 2014

Resultaat t/m 3e kw 2014	Gerealiseerd t/m 3e kw 2014	Budget t/m 3e kw 2014	Verschil t/m 3e kw 2014
Programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en duurzaamheid			
Opbrengsten Milieu en veiligheid	76	61	14
Kosten Milieu en veiligheid	-136	-229	92
Totaal Programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en duurzaamheid	-61	-167	107

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Opbrengsten

De opbrengsten Ruimtelijke ordening, Milieu en Duurzaamheid zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 14.000 hoger dan begroot, doordat:

- € 14.000 Meer opbrengsten t/m het 3e kwartaal doordat met name de bijdragen Samenwerking Duurzame Verbindingen (DVM) en de bijdragen aan het milieumonitoring rapport 2013 in augustus zijn gefactureerd.

Verwacht wordt dat de opbrengsten Ruimtelijke ordening, Milieu en Duurzaamheid op **jaarbasis** nagenoeg gelijk zullen zijn aan de begroting.

Kosten

Kosten Ruimtelijke ordening, Milieu en Duurzaamheid zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 92.000 lager dan begroot, doordat:

- € 92.000 Minder kosten t/m het 3e kwartaal met name omdat de werkzaamheden met betrekking tot Samenwerking Duurzame Verbindingen (DVM) en advieskosten Crisis en herstelwet nog niet in rekening zijn gebracht.

Verwacht wordt dat de uitgaven Ruimtelijke ordening, Milieu en Duurzaamheid op **jaarbasis** € 70.000 lager zullen zijn door minder advieskosten dan begroot.

Programma Infrastructuur en Beheer

Infrastructuur

Wat willen wij bereiken

De huidige infrastructurele situatie wordt behandeld in het programmadeel beheer hieronder.

Voor het programmaonderdeel infrastructuur wordt een beleidskader gewenst voor een aantal disciplines:

- Een kabels- en leidingenverordening. Hierin staat de huidige en toekomstige situatie op basis van de verschillende groeiscenario's;
- Een visiedocument, gebaseerd op de genoemde scenario's, voor de toekomstige benodigde wegeninfrastructuur;
- Beleidsdocument over hoe om te gaan met de wachtvoorzieningen voor vrachtverkeer, binnenscheepvaart en spoor;
- Een Leidraad voor de Inrichting van de Openbare Ruimte (LIOR) geeft richting en kader voor de inrichting van het LPM. De inrichting van het bestaande haven- en industrieterrein Moerdijk is in 2013 vastgelegd in een LIOR. In 2014 zal deze op detailniveau worden uitgebreid en dan als leidraad fungeren voor de inrichting en verdere detaillering van het LPM.
- Wij willen de spoorwegovergangen beter beveiligen. De locaties en wijze waarop dit zal worden uitgevoerd wordt in goed overleg met ProRail vastgesteld;
- De aansluiting van het spoor in Lage Zwaluwe kan worden verbeterd. In 2014 zal hiernaar samen met ProRail en andere belanghebbenden nadere studie worden verricht.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. *Eind 2014 beschikt het Havenschap over een vastgestelde kabels- en leidingenverordening*
De stukken die in 2013 zijn opgeleverd ten aanzien van kabels en leidingen zijn besproken in het MT. Dit heeft opgeleverd dat duidelijk is geworden dat er een beleidskader noodzakelijk is, voordat er vervolg aan de invulling gegeven kan worden. Het opstellen van het beleidskader stond voor het 2^e kwartaal op de agenda. Door wisseling van programmamanager is dit verschoven naar het tweede helft van 2014. Het Havenschap maakt beleidskaders inzichtelijk voor de drie hoofdsituaties te weten 1. LPM, 2. Industrial Park en 3. Bestaand terrein. Dit zal vervolgens eind 2014 met een doorloop naar 2015 uitgewerkt worden in een verordening.
2. *Voor eind 2014 beschikt het Havenschap over een visiedocument wegenstructuur 2030*
In de beschouwing hoe dit vorm te geven is besloten om te starten met een verkeersveiligheid- en doorstromingsaudit en uitwerking van een vervoersmodel dat aansluit op de regionale modellering. Op deze manier ontstaat een geïntegreerde aanpak, waarbij eerst de huidige knelpunten in beeld worden gebracht en de nieuw te ontwikkelen gebieden modelmatig te benaderen zijn. Vervolgens kan dan vanuit diverse scenariobenaderingen in samenspraak met de gemeente Moerdijk goed vervolg worden gegeven aan het visiedocument wegenstructuur 2030.

De verwachting is dat de audit en de modellering in 2014 zijn uitgevoerd. De uiteindelijke vertaling van deze onderzoeken naar een visiedocument wegenstructuur 2030 zal in 2015 worden vormgegeven.

3. *Voor eind 2014 beschikt het Havenschap over een visiedocument wachtvoorzieningen voor verschillende modaliteiten*

Met het visiedocument wachtvoorzieningen voor de binnenvaart is een start gemaakt vanuit het programma Veiligheid en Havenmeester. Vanuit het her-rangschikken van prioriteiten was in het vorige kwartaal besloten om het visiedocument voor het vrachtverkeer en spoor tot nader order uit te stellen. Afgelopen maanden is er een 4-tal klachten binnengekomen vanuit gevestigde bedrijven omtrent overlast vanuit het huidige parkeerterrein achter de Texacopomp en zijn er ook klachten geuit door bedrijven die overlast hebben van "wildparkeren" van vrachtauto's. Deze klachten zijn aanleiding geweest om te besluiten om op MT niveau toch nog dit jaar met een standpunt (middels een notitie) te komen over hoe we als Havenschap beleidsmatig omgaan met deze problematiek ten aanzien van wachtvoorzieningen voor vrachtverkeer.

4. *Detailering van de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)*

De LIOR is in het eerste kwartaal in concept besproken binnen het MT. Hieruit is naar voren gekomen dat het nog vast te stellen, herziene, aanbestedingsbeleid eerst vastgesteld dient te worden, zodat deze verwijzing opgenomen kan worden in de LIOR.

In het derde kwartaal is deze LIOR nader besproken in relatie tot LPM, waar ook de LIOR onderdeel in is. Hierbij is geconcludeerd dat de LIOR te specifiek in gaat op het proces van projecten en te summier is op het vlak van materialisering in de volle breedte van arealen zoals riolering, kabels & leidingen, openbare verlichting etc.

Ten gevolge van deze beschouwing is besloten om de LIOR te herzien en deze in lijn te brengen met het voornemen in de kabels & leidingenverordening. Hiermee ontstaat een algemeen deel LIOR dat generiek geldt voor zowel LPM en IPM als bestaand terrein en een drietal delen die in gaan op de inrichtingsmaterialisering die gebruikt worden danwel voor ogen zijn in de specifieke delen. De verwachting is dat het hoofddocument en de drie delen eind 2014 in concept gereed zijn, om vervolgens het besluitvormingsproces MT en DB te kunnen doorlopen.

5. *Studie spoorwegovergangen op het bestaande haven- en industrieterrein*

Met ProRail, de belangrijkste partij in deze, is in het eerste kwartaal van 2014 overleg gevoerd. Hieruit is gebleken dat ProRail nieuw beleid aan het formuleren is voor de veiligheid van spooroverwegen op haven- en industrieterreinen. In het kader van optimaliseren van de operationele en tactische samenwerking tussen Havenschap en ProRail is besloten om dit samen ter hand te nemen en het project herinrichting Middenweg/Orionweg inclusief spoorovergangen hier als voorbeeld te nemen. De eerste stap die hierin binnenkort wordt gezet, is het vertalen van de beide spoorovergangen op de Middenweg naar het binnen ProRail ontwikkelde veiligheidsmodel. Op die manier kunnen vanuit de huidige geldende wet- en regel-

geving de benodigde veiligheidsmaatregelen worden vastgesteld waaraan de overgang bij herinrichting moet voldoen. Het ligt in de lijn der verwachting dat vervolgens in 2015 bovenstaande aanpak zal worden vertaald naar alle op het haven- en industrieterrein gelegen spoorovergangen.

6. *Studie naar de spooraansluiting Lage Zwaluwe*

Voor dit punt geeft ProRail aan dat zij hierin vooralsnog geen partij zijn, omdat zij enkel eigenaar/beheerder zijn van het spoor. Vervoerders zijn in de ogen van ProRail de partijen die ProRail ervan dienen te overtuigen dat er een 'probleem' is met de spooraansluiting Lage Zwaluwe. Voorgesteld was om dit punt niet langer vanuit het programma Infrastructuur en Beheer ter hand te nemen, maar in overleg over te dragen naar het programma Commerciële Exploitatie. Na overleg tussen beide afdelingen is naar voren gekomen het, onder andere vanuit duurzaamheidsprincipe, een goed streven zou zijn om 50% van de overslaghoeveelheid, zijnde 13 milj ton in 2030, per spoor te vervoeren.

Gelijktijdig heeft de provincie gevraagd om in een TEN-T subsidieaanvraag mee te lopen. Overleg tussen provincie en havenschap leverde op dat het voor nu haalbaar zou moeten zijn om in februari 2015 een brede onderzoeksvraag voor oplossingen naar de diverse spoorproblematieken in te dienen voor TEN-T subsidie.

Vraagstelling hierin zou kunnen zijn: Voor de modaliteit spoor ontbreekt een snelle en flexibele ontsluiting vanuit de haven naar het Europese achterland. De Haven van Moerdijk wil onderzoeken op welke wijze de haven beter kan worden aangesloten op het Europese spoor netwerk. Welke aanpassingen van de railinfra zijn hiervoor nodig? Het onderzoek dient zich niet te beperken tot uitsluitend het havengebied zelf. Een goede railontsluiting van de Port of Moerdijk zal een positieve uitstraling hebben op de regio West-Brabant als totaal. Het Europese spoornetwerk wordt daarmee ook beter toegankelijk voor de bedrijven in de regio.

Voor de verdere verkenning en haalbaarheid van subsidieaanvraag voeren havenschap en provincie de komende maanden intensief overleg, waarbij de afdelingen Commercie en Infrastructuur en beheer maar ook Public Affairs een rol hebben.

7. *Overige activiteiten*

a. *Optimalisatie ProRail*

De afgelopen periode is in de diverse overleggen met ProRail eerst gezamenlijk gezocht naar gemeenschappelijke doelstellingen die op termijn zullen leiden tot meer draagvlak om een gezamenlijke aanpak in het realiseren van de doelstellingen op het vlak van spoor (spoor Lage Zwaluwe, veiligheid spoorovergangen, LPM, Rail Service Centre Moerdijk, etc.) uit de havenstrategie 2030 haalbaar te maken.

b. *Vingerpier*

De vingerpier van OBM Oost in de insteekhaven Roode Vaart dient te worden gereviseerd. Samen met OBM is een Programma van Eisen opgesteld dat via een meer-voudig onderhandse aanbesteding aan de markt is voorgelegd. Inschrijvingen op ba-

sis van Design en Construct heeft plaatsgevonden. Op dit moment wacht de uitvoering op de contractuele afstemming en overeenstemming met OBM.

Beheer nat

Wat willen wij bereiken

Het Havenschap wenst een situatie te bereiken waarin zij zo veel als mogelijk en met een juiste verdeling van risico's het beheer uitbesteedt aan een opdrachtnemer. 2013 is het jaar waarin het Havenschap de kwaliteitseisen en werkzaamheden heeft vastgelegd in een nieuw contract en waarin Europees is aanbesteed. Het beheer van dit areaal beperkt zich in 2014 hoofdzakelijk tot het monitoren van eigendommen. Het beheerplan nat voorziet nog niet in een structurele onderbouwde meerjarige begroting. Vanwege de leeftijd van het areaal wordt hier in 2014 in de planvorming wel een nadere uitwerking verlangd. De kade van CCT-2 verkeert niet in de conditie zoals dit is overeengekomen met de afnemer. In 2014 zal hier een herbestratingsproject uitgevoerd moeten worden in verband met zettingsgevoeligheid van de ondergrond.

Verder wil het Havenschap naar de toekomst toe een bodemligging van de insteekhavens realiseren, die aansluit bij de contractuele verplichtingen die zijn vastgelegd in het opgestelde baggermodel.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. *De haven wordt gefaseerd op contractuele diepte gebracht.*

Het baggerplan is in het 1^e kwartaal in concept opgeleverd. De definitieve versie is in het 2^e kwartaal definitief opgeleverd. In het 2^e kwartaal is gestart met een model van de haven door Primo Marine, waarin de peilingen van actuele dieptes van de haven ingelezen kunnen worden. In dit model worden in het 3^e kwartaal de gewenste dieptes bij de diverse kades en insteekhavens ingevoerd. Deze gewenste diepte wordt vastgesteld in samenspraak met de juridische adviseur van het Havenschap, die hiervoor de contracten en afspraken met vele bedrijven onderzoekt op gemaakte afspraken. Het baggerplan, het model, de door het MT nader vast te stellen snelheid van inlopen op achterstallig onderhoud van baggeren, alsmede de verwachte aangroei van slib, zal tot slot onderlegger zijn van de op te stellen voorziening. Er wordt naar gestreefd om de uiteindelijke effecten op de voorzieningen voor de jaarafsluiting 2014 gereed te hebben.

2. *Het achterland van de kade van CCT 2 wordt opnieuw verhard.*

Enkele kleine verzakkingen in de kade van CCT-2 worden verholpen. In overleg met de klant is ervoor gekozen deze werkzaamheden in ieder geval naar 2015 door te schuiven. Zolang de situatie werkbaar en veilig is voor onze klant, wordt ernaar gestreefd slechts eenmaal herstel uit te voeren.

Beheer droog

Wat willen wij bereiken

Het Havenschap wenst een situatie te bereiken waarin het Havenschap zo veel als mogelijk en met een juiste verdeling van risico's het beheer uitbesteedt aan een opdrachtnemer. 2013 is het jaar waarin het Havenschap de kwaliteitseisen en werkzaamheden heeft vastgelegd in een nieuw contract. Het Havenschap wenst minimaal de huidige kwaliteit te behouden en op onderdelen te verbeteren. Met het nieuwe contract zal het Havenschap verder worden ontzorgd. Het nieuwe contract biedt de mogelijkheid om meer op risico's en kosten te sturen. Tevens zal een duurzame bedrijfsvoering mogelijk worden gemaakt in het nieuwe contract.

In de openbare ruimte zijn de duurzaamheidsambities van het Havenschap goed te realiseren. Naast de reguliere werkzaamheden wordt een aantal speerpunten uitgelicht. Toepassen van tijdelijke natuur op de braakliggende kavels en aanpassing van maaibeeld van bermen en sloten helpen de flora en fauna in het gebied. Met LED-verlichting als openbare verlichting worden meerdere ambities van het Havenschap bereikt. De LED-verlichting draagt ook bij aan het programma Ruimtelijke Ordening, Milieu en Duurzaamheid en het programma Havenmeester. De veiligheid wordt naar verwachting verbeterd, omdat het camerasysteem beter functioneert bij LED-verlichting dan bij de traditionele verlichting. Ook de veiligheid van de weggebruiker neemt toe, omdat het menselijk oog beter ziet bij LED-verlichting. De besparing op het gebied van energie draagt bij aan de duurzaamheidsambitie van het Havenschap.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. *Het realiseren van duurzaam beheerde bermen en braakliggende kavels. Dit maakt onderdeel uit van het contract. Het toetsen of dit daadwerkelijk effect sorteert zal een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden zijn.*

De herziene planning van de aanbesteding, waarbij de nieuwe marktpartij vanaf 1 juli 2014 begint met het dagelijks beheer is behaald. Het restant van 2014 is in samenspraak met de gegunde contractpartij bestempeld als implementatieperiode, waarin vanuit een systeemgerichte contractbeheersing (SCB) opgedragen taken, services en activiteiten getoetst kunnen worden.

2. *Het realiseren van duurzame verlichting*

Dit stond voor 2014 op de agenda. De leeftijd van de te vervangen openbare verlichting impliceert echter, dat nu vervangen zou leiden tot een desinvestering. De werkzaamheden worden daarom doorgeschoven naar de begroting van 2015 t/m 2017. De voorbereiding voor de realisatie vindt plaats in 2014. In het 3^e kwartaal is een uitvraag verstuurd naar diverse marktpartijen. Hieruit is een combinatie van Imtech en ARCADIS naar voren gekomen. Beide partijen hebben samen opdracht gekregen om de komende maanden in diverse interviewsessies voor het havenschap een visie te formuleren en dit om te zetten in een plan van aanpak voor im-

plementatie. Deze aanpak zal uiteindelijk in 2014 moeten leiden tot een duidelijke “roadmap” en eventuele investeringsbegroting voor de realisatie in 2015 en verder.

Wat heeft het al gekost en wat betekent dat voor 2014

Resultaat t/m 3e kw 2014	Gerealiseerd t/m 3e kw 2014	Budget t/m 3e kw 2014	Vershil t/m 3e kw 2014
Programma Infrastructuur en Beheer			
Kosten Beheer nat	-1.003	-1.916	912
Kosten Beheer droog	-2.069	-3.083	1.013
Totaal Programma Infrastructuur en Beheer	-3.073	-4.998	1.926

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Kosten Beheer nat

Deze kosten zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 912.000 lager dan begroot, doordat:

- € 750.000 Nog geen baggerkosten gemaakt t/m het 3e kwartaal.
- € 45.000 Minder beheerkosten t/m het 3e kwartaal omdat alle nota's tot en met september nog niet zijn ontvangen.
- € 111.000 Minder overige kosten t/m het 3e kwartaal , o.a. minder electriciteitskosten, minder waterschapslasten, minder advieskosten, nog geen kosten dienstreizen en beurzen en minder overige kosten.
- € 14.000 Minder afschrijvingskosten door terugname van een kade.
- € **8.000** Meer kosten onroerendzaakbelasting t/m het 3e kwartaal doordat deze voor het hele jaar in rekening zijn gebracht.

Verwacht wordt dat de uitgaven Infrastructuur en Beheer nat op **jaarbasis** circa € 1.048.000 lager zijn dan begroot. Met name nagenoeg geen kosten voor baggeren, minder afschrijvingskosten en minder beheerkosten.

Kosten beheer droog

Deze kosten bedragen **t/m het 3e kwartaal** circa € 1.013.000 lager dan begroot, doordat:

- € 689.000 Minder kosten die uiteindelijk ten laste van de reserve ontwikkelingen komen t/m het 3e kwartaal met name doordat er veel minder kosten gemaakt zijn voor de begrote aanvullende groenvoorziening industrieterrein.
- € 160.000 Minder beheerkosten omdat alle nota's t/m het 3e kwartaal nog niet zijn ontvangen.
- € 120.000 Minder advieskosten t/m het 3e kwartaal doordat nog niet voor alle onderzoeken in opdracht gegeven nota's ontvangen zijn.
- € 49.000 Minder afschrijvingskosten t/m het 3e kwartaal doordat een investering die wel al in gebruikgenomen is nog niet is geactiveerd omdat de totale investeringskosten nog niet definitief zijn.
- € 14.000 Minder kosten schades t/m het 3e kwartaal.
- € **19.000** Meer overige kosten t/m het 3e kwartaal, o.a. meer huurkosten en waterschapslasten doordat deze voor het hele jaar in rekening zijn gebracht en meer electriciteitskosten maar minder overige kosten dan begroot.

Verwacht wordt dat de uitgaven Infrastructuur en Beheer droog op **jaarbasis** circa € 36.000 hoger zijn dan begroot. Met name doordat er meer beheerkosten worden gemaakt en het de verwachting is dat dit jaar in tegenstelling tot de begroting een van de twee nog aan te kopen woningen Roodevaart e.o. aangekocht zal worden. Hier staat tegenover dat er veel minder kosten gemaakt worden voor de begrote aanvullende groenvoorziening

Programma Commerciële Exploitatie

Exploitatie nat

Wat willen wij bereiken

Groei van het overslagvolume in de haven van Moerdijk

Waterzijdige overslag van goederen is een activiteit op basis waarvan de haven haar inkomsten ontvangt. Daarmee houdt zij haar haven in stand en verkrijgt zij middelen om te investeren om de gewenste duurzame haven te kunnen zijn. Daarom worden de gevestigde bedrijven ondersteund in hun acties om ladingstromen te acquireren en ondersteunt de haven waar mogelijk actief haar bedrijven. De haven voert zelf acquisitiegesprekken met interessante partijen en verbindt deze aan de gevestigde bedrijven. In samenspraak met Shell worden bedrijven die voor Shell in aanmerking komen voor 'over the fence' levering van grondstoffen door Shell geacquireerd.

Binnen de Havenstrategie is één van de doelen het vergroten van de overslag tot een volume van 26 miljoen ton in 2020. Een concurrerend prijsbeleid met scherpe marktconforme tarieven binnen de haven is essentieel om de groei van het overslagvolume te realiseren.

Invullen van het extended gate concept met bijbehorende achterlandverbindingen

Door de multimodale verbindingen tussen de terminals in het achterland en door de haven van Moerdijk optimaal te gebruiken om goederenstromen te bundelen, wordt de werking van de extended gate ingevuld. Dit leidt tot meer overslag in de haven, zowel vanuit de mainports als vanuit de achterland-terminals. Ook hier is een concurrerend prijsbeleid nodig om de gewenste volumegroei te realiseren. In verband met de verdere uitbouw van de extended gate worden met het oog op de groei van de overslag op weg naar 2030 ook met de havenbedrijven van Antwerpen, Gent en Zeebrugge afspraken gemaakt.

Gestructureerd contact met gevestigde bedrijven over voor hen relevante ontwikkelingen

De accountmanager binnen het team Commerciële exploitatie bezoekt jaarlijks de met elkaar vooraf geselecteerde gevestigde bedrijven. Uitgangspunt van deze bezoeken is inzicht te krijgen in de behoeften en kansen die de bedrijven zien. Daarbij is van belang om zoveel mogelijk dwarsverbanden in beeld te brengen, die kunnen leiden tot het aantrekken van nieuwe ladingstromen of nieuwe bedrijven.

Nieuw stelsel voor heffing van binnenhavengeld

Het Havenbedrijf Rotterdam ontwikkelt in samenspraak met onder andere het Havenschap een nieuw stelsel van binnenhavengeldheffing. Dit nieuwe stelsel wordt naar verwachting in 2015 ingevoerd. Het Havenschap wil op dit nieuwe stelsel aansluiten.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1 Vergroten van de overslag tot 26 miljoen ton in 2020

In vervolg op de rondetafelbijeenkomst van 12 mei 2014 is op 25 september 2014 een tweede bijeenkomst met bedrijven in het containercluster belegd. In deze bijeenkomst is gezamenlijk gekeken naar de mogelijkheden om de commerciële aantrekkelijkheid van de haven van

Moerdijk te vergroten. Vanuit het door alle aanwezigen onderschreven uitgangspunt dat op basis van specifieke maatwerkoplossingen een aggresiever beleid nodig is om als haven aantrekkelijk te zijn, worden samen vervolgstappen gezet. Bedoeling is om het maatwerkbeleid in 2015 toe te gaan passen. In een drietal kleinere groepen wordt een aantal onderwerpen verder uitgewerkt.

In het derde kwartaal zijn samen met de per 1 september 2014 aangetreden commercieel manager de laatste puntjes op de i gezet in het voorstel voor het in de markt zetten van de waterkant in Industrial Park. Dit voorstel is ter besluitvorming aan het Dagelijks Bestuur aangeboden voor de vergadering van 8 oktober 2014. Hierbij is nadrukkelijk aandacht besteed aan het communicatief benutten van de tenderprocedure om de haven van Moerdijk te promoten. Nu Shell in het derde kwartaal helaas heeft moeten besluiten alle vier de fabrieken in Moerdijk stil te leggen betekent dit dat de eerder geraamde overslagvolumes voor 2014 niet gehaald worden.

2 Meer kansen creëren voor business-to-businessactiviteiten binnen de haven van Moerdijk gevestigde bedrijven. De gewenste spin off is nieuw te vestigen bedrijven in de categorieën chemie, biobased en de zwaardere milieucategorieën en transport en logistiek.

In het derde kwartaal is met 21 gevestigde bedrijven gesproken over kansen om nieuwe business aan te trekken. De gesprekken over een op te zetten nieuwe lijndienst met Rusland lopen. Daarbij heeft de huidige handelsrelatie van Nederland met Rusland een remmende werking. Een ander gevestigd bedrijf wil in het project Logistieke Proeftuin mee doen om de kansen voor het anders stroomlijnen van logistiek nader te onderzoeken. De genoemde voorbeelden kunnen kansen bieden voor verdere samenwerking en andere vormen van vervoer dan alleen wegvervoer.

Zoals aangegeven in het tweede kwartaal is er binnen de commerciële afdeling vooralsnog voor gekozen de aandacht te richten op het verder ontwikkelen van business. Op basis van actuele vragen en ontwikkelingen bij bedrijven is tot en met het derde kwartaal 2014 met 189 bedrijven contact geweest in de vorm van bezoeken en mondelinge contacten. De gesprekken blijven de in de tweede kwartaalrapportage geschetste voorzichtigheid opleveren. Er zijn zeker ook bedrijven die investeren in nieuwbouw, zoals bijvoorbeeld Conline aan de Middenweg. Deze activiteiten zullen in de toekomst tot vervoer van projectlading over water gaan leiden. De voor september 2014 geplande bijeenkomst van bedrijven in het pyrolysecluster is uitgesteld, omdat er onvoldoende concrete stappen te melden waren. In het vierde kwartaal vindt vervolgoverleg plaats met de bedrijven. Op 24 september 2014 is een tweede bijeenkomst voor de chemische bedrijven georganiseerd. Partijen hebben de bereidheid uitgesproken samen te willen werken aan het vergroten van de samenhang met het logistieke cluster en de short sea. Concreet resultaat van deze bijeenkomst is het organiseren van een rondetafel voor bedrijven die spoorvervoer vanaf Moerdijk willen benutten. Deze bijeenkomst is voor december 2014 gepland. De bijeenkomst is aangekondigd aan alle relevante partijen die hun medewerking hebben toegezegd. Niet alleen de kansen voor cross-overs met de short sea, maar ook het gezamenlijk neerzetten van het in het kader van de TEN- T in te dienen

plan om in de haven van Moerdijk beter gebruik te maken van het spoor zal tijdens deze bijeenkomst geagendeerd worden.

3 *In 2014 zo veel mogelijk nieuwe ladingstromen aantrekken voor de haven van Moerdijk*

In het 3^e kwartaal zijn geen nieuwe lijndiensten gestart. Op een van de bestaande lijndiensten is een nieuw, groter schip in de vaart genomen. Met een serieus geïnteresseerde kandidaat is overlegd over de mogelijkheden om zijn ladingstromen via de haven van Moerdijk te laten lopen. Hiervoor wordt in het vierde kwartaal een pilot uitgevoerd bij een van de gevestigde stuwadoorsbedrijven. Eveneens zal een proef voor LNG bunkering uitgevoerd worden. De notitie over de incentives gericht op het aantrekken van nieuwe ladingstromen zal in het vierde kwartaal voor besluitvorming worden aangeboden.

4 *Optimaal benutten van percelen die aan diep vaarwater zijn gelegen*

De locatie Oostelijke Randweg 44-46 is in het derde kwartaal aangekocht door twee gevestigde bedrijven, B.V. Zeehavenbedrijf Dordrecht en Labee B.V. Deze partijen werken op dit moment aan de vergunningaanvragen voor hun nieuwe terminals.

Door Tetrapak is een extern bedrijf ingeschakeld om medewerkers uit te laten stromen van werk naar werk na de beëindiging van de bedrijfsactiviteiten aan de Oostelijke Randweg. Samen met de gemeente Moerdijk en het Werkplein wordt hier maximaal op ingezet. Zo wordt tijdens bezoeken aan gevestigde bedrijven na gegaan of er vacatures zijn of voorzien worden waar mogelijk medewerkers die nu bij Tetrapak werkzaam zijn op kunnen solliciteren. In het vierde kwartaal vindt een vervolgesprek plaats met Tetrapak over de toekomstige situatie rondom het gebruik van de gronden en opstallen op deze unieke locatie aan diep vaarwater. Tetrapak heeft kenbaar gemaakt dat zij de kantooractiviteiten voor hun Benelux-verkooporganisatie centraler in Nederland wil huisvesten. Dit betekent dat deze activiteiten niet in Moerdijk zullen blijven.

Exploitatie droog

Wat willen wij bereiken

Een volledig uitgegeven haven- en industrieterrein waar het juiste bedrijf op de juiste plek gevestigd is. Dit geldt voor zowel het Industrial Park als voor het LPM. De Commissie Vestiging vervult hierbij een belangrijke rol door toetsing van de voorgenomen bedrijfsactiviteiten op inpasbaarheid. Daarbij wordt ook naar zuinig ruimtegebruik en optimale synergie tussen bedrijven onderling gekeken om op die manier sterke clusters van bedrijven te bouwen. De daartoe te ondernemen acties zijn omschreven in het acquisitieplan.

In de paragraaf Grondbeleid en grondexploitaties is meer informatie terug te vinden over de uitgifte van 5 ha per jaar. Het LPM komt naar verwachting in 2015 voor uitgifte in aanmerking.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Uitgifte van ten minste 5 ha terrein per jaar

De in het tweede kwartaal met drie kandidaten ingezette gesprekken hebben nog niet tot concrete besluiten over afname van terrein geleid in het derde kwartaal. Voor de kandidaat die naar Industrial Park als vestigingsplaats kijkt, geldt dat een optie-overeenkomst is aangeboden. In oktober/november 2014 verwacht de partij aan wie het optievoorstel is gedaan duidelijkheid over samenwerking met een ander bedrijf. Nadat beide partijen duidelijkheid hebben over de samenwerking zullen zij gezamenlijk een standpunt innemen over ons voorstel voor een optie. Samen met een BRZO-bedrijf worden de mogelijkheden onderzocht voor verplaatsing van hun huidige bedrijfsactiviteiten naar Industrial Park. Voor het bedrijf betekent dit verdere groeikansen in de sector gevarengoed. De bestaande locatie biedt kansen voor een gevestigd bedrijf om uit te breiden. Verwachting is dat in het vierde kwartaal verdere stappen in dit proces gezet kunnen worden. Met een logistieke dienstverlener vinden gesprekken plaats over een mogelijke uitbreiding van de activiteiten in Trade Park West.

Met Shell is overlegd over de meest recente leads voor het Industrial Park. Inmiddels heeft Shell besloten vooralsnog niet over te gaan tot uitbreiding van de ethyleenoxidecapaciteit in Moerdijk, omdat de markt hier op dit moment geen behoefte aan heeft. Er zijn in het derde kwartaal geen gesprekken gevoerd met mogelijke vestigingskandidaten voor dit cluster. Met een gevestigd chemiebedrijf is gesproken over de mogelijke afname in erfpacht van een perceel grond direct grenzend aan hun huidige bedrijf. Op dit moment kan niet aangegeven worden of de besluitvorming hierover nog in 2014 plaatsvindt.

Aan CCT is een strook van 1625 m² in huur uitgegeven aan de Graanweg. Dit deel van het daar gelegen parkeerterrein gebruikt het bedrijf voor het behandelen van containers voor de short sea lijndiensten.

De notitie grondbeleid, gericht op het herijken van het beleid voor grondprijzen en het uitgeven van opties is aangehouden. Wel is besloten om met onmiddellijke ingang de mogelijkheid te bieden voor vestigingskandidaten om een gratis optie voor drie maanden te nemen. Het nieuwe beleid is erop gericht de binding van bedrijven met het Havenschap te vergroten.

2. Jaarlijks actualiseren van de rapportage over de door het Havenschap te hanteren grondprijzen

Met het oog op het vergroten van de commerciële aantrekkelijkheid van de haven van Moerdijk als vestigingsplaats is in het 1e kwartaal aan DTZ Zadelhoff een advies gevraagd over te hanteren grondprijzen. Dit advies maakt onderdeel uit van het onder exploitatie nat genoemde aanvalsplan en is gebruikt voor standpuntbepaling over het hiervoor genoemde te voeren grondprijzenbeleid. Waar dit onderwerp in een breder kader beschouwing vraagt in relatie tot zowel de concurrentiepositie, maar ook in relatie tot het totale grondbeleid voor de toekomst, vraagt dit onderwerp meer voorbereidingstijd alvorens tot besluitvorming kan worden gekomen.

3. Een kostendekkende rioolheffing realiseren

Heffing en invordering van het rioolrecht wordt namens het Havenschap door de Belasting-samenwerking West-Brabant (BWB) uitgevoerd. Tot en met het derde kwartaal 2014 heeft de BWB al € 1.027.875 geïnd.

4. In stand houden van stamspoorlijnverbinding voor de hoofdontsluiting van het haven- en industrieterrein Moerdijk op het landelijke spoorwegnet en als de markt daartoe aanleiding geeft mogelijkheden voor uitbreiding spoorfaciliteiten aanbieden

Vanuit de Brancheorganisatie Zeehavens (BOZ) wordt ingezet op het komen tot een gezamenlijk beleid voor alle (zee)havens in Nederland voor het beheer van spooransluitingen, door bij voorkeur ProRail. In Moerdijk speelt dit voor een aantal particuliere spooransluitingen. Per kwartaal wordt de spoorgarantie in rekening gebracht aan bedrijven die gebruik maken of de mogelijkheid hebben om gebruik te maken van een spooransluiting.

5. Bedrijven gevestigd binnen het haven- en industrieterrein Moerdijk voorzien van actuele vergunningen voor het hebben van voorzieningen zoals inritten, rioolaansluitingen en tijdelijk terreingebruik. Ervoor zorgen dat de verleende vergunningen actueel blijven.

Aan nieuwe en gevestigde bedrijven benodigde vergunningen verlenen en bij gevestigde bedrijven waar zaken wijzigen zorgen dat er gewijzigde vergunningen afgegeven worden. In het derde kwartaal is gestart met het verifiëren van alle vergunningen. Hiervoor is een koppeling gemaakt tussen AX waarin administratief de vergunningen zijn weergegeven met het geïntegreerde systeem GIS. Verder is er een mogelijk aan toegevoegd dat aangegeven is dat de vergunning geïntegreerd is op juistheid en volledigheid. Door deze koppeling met GIS en de controle check is het mogelijk om in één oogopslag de juistheid en volledigheid van alle vergunningen te zien. De hele inhoudelijke verificatie inzet zal waarschijnlijk eind 2014 zijn afgerond. Vervolgstappen hierin zouden kunnen zijn dat dit ook voor erfpachtcontracten en andere voor het havenschap relevante havennummers gekoppelde contracten (leases) ter hand genomen wordt.

6. Overige activiteiten

Er zijn nog geen besluiten genomen door het bedrijf uit Letland, met terminals in Riga en Düsseldorf, over een vestigingslocatie in Moerdijk. Besluitvorming hierover vindt plaats nadat het bedrijf besluiten genomen heeft over een strategische samenwerking met een buitenlandse partner in Letland. Zij kunnen op dit moment niet aangeven wanneer er richtinggevende besluiten te verwachten zijn.

Wat heeft het al gekost en wat betekent dat voor 2014

Resultaat t/m 3e kw 2014	Gerealiseerd t/m 3e kw 2014	Budget t/m 3e kw 2014	Verskil t/m 3e kw 2014
Programma Commerciële Exploitatie			
Opbrengsten nat	5.853	6.923	-1.070
Opbrengsten droog	7.009	6.907	103
Kosten droog	-145	-208	63
Totaal Programma Commerciële Exploitatie	12.718	13.622	-904

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Opbrengsten nat

De opbrengsten nat zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 1.070.000 lager dan begroot, doordat:

- € **970.000** Minder opbrengsten zeehavengeld dan begroot. Het aantal zeeschepen is met 3% gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2013. De begroting is echter gebaseerd op cijfers van 2012 en in vergelijking met die cijfers is het aantal bezoekende schepen in 2014 met 20% gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2012. Totaal is er 3% meer ton overgeslagen dan in dezelfde periode 2013 en in vergelijking met 2012 is er 19% ton minder overgeslagen.
- € **120.000** Minder opbrengsten binnenvaartschepen dan begroot. Het aantal binnenvaartschepen is met 7% gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2013. De begroting is echter gebaseerd op cijfers van 2012 en in vergelijking met die cijfers is het aantal bezoekende schepen in 2014 met 8% gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2012. Totaal is er 6% minder ton overgeslagen dan in dezelfde periode 2013 en in vergelijking met 2012 (waarop de begroting is gebaseerd) is er 13% minder overgeslagen.
- € 26.000 Meer opbrengsten huur kades en terreinen door een lagere indexering in de begroting.
- € **6.000** Minder opbrengsten erfpacht en kadegelden door een hogere indexering in de begroting.

Omdat de ladingstromen achterblijven ten opzichte van de begroting en het feit dat een bedrijf naar aanleiding van een calamiteit aangekondigd heeft dat het productieproces een aantal maanden stopgezet wordt zullen naar verwachting de inkomsten op **jaarbasis** € 1.416.000 lager uit komen dan begroot.

Opbrengsten droog

De opbrengsten droog zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 103.000 hoger dan begroot, doordat:

- € 212.000 Meer opbrengsten erfpacht t/m het 3e kwartaal doordat bij contracten in de begroting uitgegaan was van een lagere indexering omdat deze toen nog niet bekend was.
- € 15.000 Meer opbrengsten overige huur t/m het 3e kwartaal.
- € 50.000 Meer opbrengsten vergunningen t/m het 3e kwartaal dan begroot omdat deze al voor het hele jaar in rekening gebracht zijn.
- € **157.000** Minder bijdrage riolering t/m het 3e kwartaal doordat nog niet alle aanslagen zijn opgelegd.
- € **17.000** Minder opbrengsten spoor t/m het 3e kwartaal dan begroot.

Verwacht wordt dat de inkomsten op **jaarbasis** circa € 83.000 hoger zullen uitvallen dan begroot met name meer opbrengsten erfpacht doordat bij contracten in de begroting van een lagere indexering uitgegaan was omdat deze nog niet bekend was.

Kosten droog

De kosten droog zijn circa € 63.000 lager **t/m het 3e kwartaal** dan begroot, doordat:

- € 47.000 Minder advieskosten t/m het 3e kwartaal dan begroot.
- € 16.000 Minder afschrijvingskosten door terugname van een terrein.

Verwacht wordt dat de kosten droog op **jaarbasis** nagenoeg gelijk zullen zijn aan de begroting.

Programma Veiligheid & Havenmeester

Veiligheid

Wat willen wij bereiken

Om te excelleren in veiligheid continueert, optimaliseert en vernieuwt het Havenschap waar nodig instrumenten. Dit doen wij onder meer door het uitvoeren van bijvoorbeeld een evacuatieplan en het realiseren van een Port Health Center. Dit wordt uitgevoerd naast de taken, die de reguliere overheid voor haar rekening neemt.

Wij willen verder bereiken dat alle ISPS-plichtige bedrijven aan hun wettelijke verplichtingen voldoen en uitvoering geven aan zaken zoals hun oefenverplichtingen.

Reguliere taken binnen dit programma zijn:

- Opstellen en bewaken van plannen zoals evacuatieplan en Havenveiligheidsplan;
- Het handhaven van de Haven- en Terreinverordening;
- Zitting nemen in het bestuur van de Bedrijfsbrandweezorg Moerdijk;
- Overleggen met brandweer en KNRM.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. *Het deelnemen aan een groot aantal overleggen zoals:*

- Binnenvaart Toezicht Regio (BTR) Rijnmond en Zeeland;
- Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond, Zeeland en West-Brabant;
- Landelijk Overleg Toezichthouders (LOTH);
- Landelijk Overleg Bevoegde Autoriteit (LOBA);
- Overheden Overleg Havenschap (OOHM);
- Havendriehoek (Burgemeesters, havenmeester en OM);
- Havenmeesters overleg;
- Overleg over Haven Afval Plannen.

De deelname aan het BTR overleg Zeeland is beëindigd, omdat bij het BTR Rijnmond meer aansluiting is. De overleggen zijn periodiek behalve het LOBA. Dit overleg vindt 1 x per jaar plaats.

Bij de havendriehoek is de havenmeester vervangen door de ambtenaar veiligheid van de Gemeente Moerdijk.

2. *Het opzetten van een Port Health Center (PHC) voor gevestigde bedrijven*

Het Port Health Center is een samenwerkingsverband tussen huisartsen in Klundert en het Port Health Center. Deze laatste heeft per 1 januari haar deuren geopend en is gevestigd in de brandweerkazerne. Nu is eerste medische zorg voor medewerkers direct op het terrein beschikbaar.

Het aantal verrichtingen neemt nog steeds toe. Waren het er in het eerste kwartaal nog 45, inmiddels zijn dat er in het 2^e kwartaal 194. In het 3^e kwartaal zijn er 107 behandelingen verricht. Daarnaast worden voor een aantal bedrijven keuringen verricht. Inmiddels zijn er 31

abonnementen afgesloten. Ook het Havenschap is voornemens voor haar personeel een abonnement af te sluiten.

De huisartsen uit Klundert hebben aangekondigd het samenwerkingsverband per februari 2015 te beëindigen. Naar een oplossing wordt gezocht.

3. *Eind 2014 zijn alle BRZO-bedrijven door middel van directe alarmering aangesloten op de brandweerkazerne Moerdijk-haven*

Op het haven- en industrieterrein zijn 13 BRZO-bedrijven gevestigd. Dit zijn de meest risicovolle bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen. In het eerste kwartaal heeft het Havenschap drie bijeenkomsten gehouden met de Veiligheidsregio en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven om de mogelijkheden te inventariseren. Hieruit bleek dat er bij alarmering toch minuten tijdwinst te behalen valt die in de eerste fase van een brand cruciaal kunnen zijn. Vooral nog blijkt er vanuit het bedrijfsleven onvoldoende belangstelling.

De Gemeente Moerdijk heeft informatie verstrekt waaruit blijkt dat door een aanpassing in de communicatie van brandmeldinstallaties loze meldingen gegenereerd worden. Dit heeft het 1^e halfjaar van 2014 geresulteerd in 54 loze meldingen. Deze problematiek wordt met de Veiligheidsregio opgenomen.

Overige activiteiten

De provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant hebben in verband met het verbieden van ontgassen een aangepaste Provinciale Milieuverordening afgekondigd. Deze treedt per 1 januari 2015 in werking.

Haven

Wat willen wij bereiken

De haven van Moerdijk wil een veilige haven zijn voor alle gebruikers, waarbij de interne- en externe informatievoorziening op orde is en voldaan wordt aan de wet- en regelgeving.

Verder is het voor het Havenschap van belang dat het zeemanshuis haar vrijwillige taken kan continueren voor de bemanningen van bezoekende zeeschepen.

Reguliere taken op het gebied van de haven zijn:

- Het handhaven van de Haven- en Terreinverordening;
- Actuele informatie volgen op het gebied van scheepvaart;
- Begeleiden van bijzondere schepen;
- Controleren van ligplaatsen;
- Adviseren bij aanleg nieuwe haveninfrastructuur;
- Diverse haven- en scheepvaart gerelateerde overleggen bijwonen in binnen- en buitenland.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. *Inzicht krijgen in de kwaliteit van bezoekende schepen. Hierbij wordt gecontroleerd op certificering, bemanningseisen en stuwagevoorschriften van de diverse (gevaarlijke) ladingen.*

Gelet op het onderzoek, waaruit bleek dat de schepen die Moerdijk aandoen niet van mindere kwaliteit zijn dan de schepen die in Rotterdam aanmeren en overall de kwaliteit op orde is, is besloten de controles slechts steekproefsgewijs uit te voeren.
2. *Inzet plegen om te zorgen voor een verkeersbegeleidingssysteem*

In februari is het eerste rapport van het Marin (Maritiem Research Instituut Nederland) over de kruising Hollandsch Diep/Dordtse Kil verschenen in opdracht van Rijkswaterstaat. In het bestuurlijk overleg zijn de deelnemers geïnformeerd, dat er op dit moment onvoldoende hoog risico bestaat om verkeersbegeleiding te realiseren. De VR MWB (Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant) heeft aangegeven, dat wanneer de financiering een probleem zou zijn, zij bereid zijn deel te nemen in een voorfinanciering. Hier zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden.
3. *Onderzoek naar uitbreiding van wachtvoorziening voor binnenvaartschepen*

Het definitieve rapport inclusief een beoordeling van de kwaliteit zal in het 4^e kwartaal gepresenteerd worden. Het concept is inmiddels gereed.
4. *Overige activiteiten*
 - a. *Haven- en Terreinverordening op verouderde punten aangepast*

Is vastgesteld.
 - b. *LNG bunkeren*

Om LNG bij wijze van proef te kunnen bunkeren is een deel van het voormalige DMT-terrein vergunningsvrij gemaakt. Inmiddels wordt een QRA opgesteld en na beoordeling kan de havenmeester ontheffing verlenen op de Haven- en Terreinverordening. De verwachting is dat Moerdijk in week 43/44 gereed is om het eerste schip LNG te laten bunkeren.

Beveiliging

Wat willen wij bereiken

Door een uitbreiding van het Closed Circuit Camera (CCTV) toezicht en surveillance ontstaat een zo optimaal mogelijk beveiligd haven- en industrieterrein. Intensief samenwerken met handhavende overheden, waarbij handhavingsacties worden afgestemd.

De reguliere taken op het gebied van beveiliging zijn:

- Aansturen beveiliger;
- Controleren rapportages en storingsmeldingen;
- Controle en opvolging beveiligingsincidenten;
- Rapportages verzorgen aan SBIM;
- Diverse beveiligingsoverleggen bijwonen.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Het realiseren van een doelmatig en gebruiksvriendelijk HMCC platform

Het concept visiedocument wordt nu ter consultatie aangeboden aan collega's en externen. Het definitieve document wordt nog in 2014 verwacht. Nadat dit is vastgesteld zal de visie gebruikt worden ter controle of het Programma van Eisen (PvE) voor een nieuw platform toekomstbestendig is. Hierdoor schuift de realisatie naar verwachting door naar 2015.

2. De kwaliteit van de Closed Circuit Camera (CCTV) beelden en presentatie vergroten

De vervanging en uitbreiding wordt gestart nadat de visie op beveiliging is vastgesteld. De keuzes zijn reeds voorbereid.

3. Meer toezicht genereren op zogenaamde blind spots op het terrein waar op dit moment geen cameratoezicht is

Dit extra toezicht wordt bekeken nadat het onder punt 1 genoemde visiedocument is vastgesteld.

4. Overige activiteiten

De poort d'Entree is door een eenzijdige aanrijding beschadigd. De leverancier bestaat niet meer. Met de verzekering is overlegd en overeenstemming bereikt om de huidige speedgates zowel in- als uitgaand te vervangen door moderne snel sluitende schuifhekken. Deze zullen in november geplaatst worden.

Wat heeft het al gekost en wat betekent dat voor 2014

Resultaat t/m 3e kw 2014	Gerealiseerd t/m 3e kw 2014	Budget t/m 3e kw 2014	Vershil t/m 3e kw 2014
Programma Veiligheid & Havenmeester			
Opbrengsten	431	372	59
Kosten	-704	-1.346	642
Totaal Programma Veiligheid & Havenmeester	-273	-974	700

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Opbrengsten

De opbrengsten Veiligheid en Havenmeester zijn **t/m het 3e kwartaal** zijn circa € 59.000 hoger dan begroot.

- € 61.000 Meer opbrengsten bijdrage SBIM t/m 3e kwartaal door de combinatie van een extra bijdrage van € 100.000 vanuit de SBIM en het feit dat de maand september nog gefactureerd moet worden voor een bedrag van € 39.000.
- € **2.000** Minder opbrengsten bijdrage SBT omdat september nog niet gefactureerd is.

Verwacht wordt dat de opbrengsten Veiligheid en Havenmeester op **jaarbasis** € 100.000 hoger zullen uitvallen dan begroot door extra bijdrage SBIM.

Kosten

Deze kosten zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 642.000 minder dan begroot, doordat:

- € 300.000 Nog geen kosten voor brandweezorg en minder kosten veiligheidszorg t/m het 3e kwartaal dan begroot omdat nog niet alle kosten t/m het 3e kwartaal in rekening gebracht zijn.
- € 71.000 Minder beheerkosten t/m het 3e kwartaal dan begroot omdat er nog opdrachten verstrekt moeten worden voor extra beveiligingsdiensten.
- € 99.000 Minder overige kosten t/m het 3e kwartaal , o.a. minder advieskosten en overige kosten dan begroot.
- € 47.000 Minder administratiekosten derden t/m het 3e kwartaal dan begroot, omdat nog niet alle kosten t/m het 3e kwartaal in rekening gebracht zijn.
- € 58.000 Minder onderhoudskosten t/m het 3e kwartaal dan begroot omdat nog niet alle kosten t/m het 3e kwartaal in rekening gebracht zijn.
- € 69.000 Minder afschrijvingskosten t/m het 3e kwartaal dan begroot omdat de voorgenomen investeringen in het HMCC nog niet hebben plaatsgevonden.
- € **2.000** Meer huurkosten t/m het 3e kwartaal dan begroot doordat deze voor een heel jaar gefactureerd zijn.

Verwacht wordt dat de uitgaven op **jaarbasis** circa € 85.000 lager zullen uitvallen dan begroot met name minder afschrijvingskosten omdat de voorgenomen investeringen in het HMCC nog niet hebben plaatsgevonden.

Programma Bedrijfsvoering

Bestuur en Advies

Wat willen wij bereiken

Ervoor zorgen dat het bestuur, bestaande uit achtereenvolgend de directie, het Dagelijks Bestuur en de Raad van Bestuur, op basis van gedegen stukken geïnformeerd worden en/of besluiten kunnen nemen.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Complete, goed onderbouwde en geformuleerde voorstellen voorleggen aan het bestuur

Met ingang van 1 september is het Havenschap weer op volle sterkte. Aan de staf is een nieuwe adviseur public affairs toegevoegd. Haar hoofdtaak als projectleider is het opstellen van de uitvoeringsstrategie van de vastgestelde Havenstrategie Moerdijk 2030.

Met deze toevoeging aan de staf betrachten wij ook het meer strategische beleid te borgen in onze voorstellen.

2. Een door de Raad van Bestuur vastgestelde business case als vervolg op de Havenstrategie Moerdijk 2030 per eind 2014

De stuurgroep Havenstrategie heeft besloten om na vaststelling van de Havenstrategie en de uitvoeringsagenda door de Gemeenteraad en Provinciale Staten een projectleider te benoemen om de uitvoeringsstrategie verder vorm en inhoud te geven. Er is dus geen sprake meer van een 'business case'. Vanaf september is deze projectleider begonnen met haar werkzaamheden. De uitvoeringsstrategie zal in het vierde kwartaal echt opgestart worden. Tevens is zij belast met de uitvoering van het ondertekende werkprogramma zeehavens inclusief de interne coördinatie.

Het Rijk is na een herijking van zijn zeehavenbeleid gestart met het maken van een werkprogramma voor twee jaar. De concept Havenstrategie van Moerdijk is voor ons het belangrijkste handvat geweest om daarvoor input te leveren. Dit werkt uiteraard ook andersom. Wij hebben de concept Havenstrategie aangescherpt met de uitkomsten van de discussies over het werkprogramma.

Als een van de eerste projecten uit de havenstrategie, de governance structuur herijken, hebben wij samen met provincie, gemeente en Raad van Bestuur afgesproken in een kaderstellende startnotie in de besluitvorming te brengen. In dit kader heeft de Raad van Bestuur een bezoek gebracht aan Zeeland Seaports om zich te laten informeren over de ervaring van hun verzelfstandigingstraject.

3. Mogelijk maken dat de ontwikkeling van het LPM per 1 januari 2015 kan starten

De tervisielegging van het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) heeft 19 zienswijzen opgeleverd.

Het vierde kwartaal zal benut worden deze van reactie te voorzien om deze vervolgens met eventuele aanpassingen in het PIP aan te bieden aan Provinciale Staten ter definitieve besluitvorming.

Juridische zaken

Wat willen wij bereiken

Het juridisch kwaliteitsbeleid is gestoeld op de volgende uitgangspunten:

- De inzet van de juridische functie wordt van de achterkant naar de voorkant gehaald;
- De juridische functie wordt zoveel mogelijk in de primaire processen ingebed en standaard toegepast bij projecten.

Het juridisch kwaliteitsbeleid bestaat uit drie onderdelen:

- Juridische advisering: dit betreft generieke juridische kennis die wordt aangeboden ter ondersteuning van de primaire processen en specifieke (externe) juridische kennis voor bijzondere projecten;
- Rechtsbescherming: het gaat om de afwikkeling van claims en klachten en het verhalen van schades;
- Juridische control: dit betreft het onderdeel van zich bezig houden met het inzichtelijk maken en beheersen van juridische risico's.

Juridische advisering

Wij investeren in vroegtijdige advisering, zowel ten behoeve van de primaire processen als ten behoeve van projecten. Het juridisch besef van de medewerkers wordt vergroot door middel van interne cursussen, bijvoorbeeld op het gebied van aanbestedingsrecht.

Rechtsbescherming

Voor iedere juridische procedure wordt een kostenbaten-analyse gemaakt.

Bepaalde rechtsfora worden bewust ontweken (e-court, RvA) en vervangen door de civiele rechtbank.

Juridische control

- Alle MT-, DB- en R.v.B-voorstellen worden voor behandeling gecontroleerd op juridische aspecten;
- Nieuwe wetgeving wordt ingevoerd in (de processen van) de organisatie;
- Met behulp van de nieuwe ICT-omgeving wordt gestreefd naar optimale contractbeheersing.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

Reguliere werkzaamheden:

- *Voorzitten Contract Comité*
Dit betreft een doorlopende taak die wordt uitgevoerd door de juridisch adviseur.

- *Bijhouden Contractregister*
Met collega-havenbedrijven is gesproken over hun ervaringen, do's en don'ts bij het realiseren van een degelijk contractbeheer. Hieruit is (nogmaals) gebleken dat het creëren van overzicht essentieel is voor een succesvolle realisatie. In het derde kwartaal zijn (mede) daarom stappen gezet in het creëren van overzicht binnen ons bestaande contractregister en wordt bij deze fase van het project langer stilgestaan dan was voorzien. Dit kan enerzijds effect hebben op de voorgenomen einddatum van het project, maar draagt anderzijds sterk bij aan de duurzaamheid van het beoogde eindresultaat, te weten een uniform contractregister van waaruit effectief contractmanagement kan worden gevoerd. De verwachting is dat een belangrijk deel van het contractregister, te weten erfpacht, huur en koop voor het einde van het jaar is gerealiseerd. De afronding van het project zal naar verwachting tegen het einde van het eerste kwartaal van 2015 plaatsvinden.
 - *Opstellen inkoopscan ten behoeve van accountantscontrole*
Hierover is in de tweede kwartaalrapportage reeds gerapporteerd.
 - *Analyse verzekeringsportefeuille*
Hierover is in de tweede kwartaalrapportage reeds gerapporteerd.
 - *Kwartaalrapportage stand verhalen van schades*
Deze rapportage geschiedt ieder kwartaal aan het MT en directie. Het aantal openstaande (reguliere) schadegevallen is in het derde kwartaal iets gestegen van 3 naar 5. Dit in verband met twee aanrijdingen van voertuigen tegen hekwerk van het Havenschap. 3 van de 5 schadegevallen zijn door HM verhaalbaar op ofwel de veroorzaker ofwel de verzekeraar. De overige 2 schadegevallen betreffen claims tegen het Havenschap waarvan het totale financiële risico wordt ingeschat op maximaal € 50.000. Het aantal lopende juridische procedures is verder gedaald naar 1.
1. *Vorbereidingen treffen voor een Europese aanbesteding van het beveiligingscontract*
Hierover is in de eerste kwartaalrapportage 2014 reeds gerapporteerd.
 2. *Algemene voorwaarden opstellen voor gronduitgifte in het LPM*
Hierover is in de eerste kwartaalrapportage 2014 reeds gerapporteerd.
 3. *Overige activiteiten*
 - a. *Inkoop- en Aanbestedingsbeleid 2014*
In het derde kwartaal is ons inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014 met bijbehorende inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten definitief door onze Raad van Bestuur vastgesteld. Dit heeft als gevolg dat wij met het beleid beter aansluiten op bestaande wet- en regelgeving en met de inkoopvoorwaarden betere contractering en transparantie bewerkstelligen. Het beleid en de inkoopvoorwaarden zijn terug te vinden op de website van het Havenschap. Vanuit de afdeling Juridische Zaken heeft in samenwerking met de afdeling Communicatie en Personeelszaken en de afdeling Inkoop van de provincie Noord-Brabant een informatiebijeenkomst plaatsgevonden om de medewerkers (met name budgethouders) van het Havenschap nog vertrouwer te laten raken met het herijkte beleid en de nieuwe voorwaarden.
 - b. *Sluiting dossier Staatssteunklacht*
Hierover is in de tweede kwartaalrapportage reeds gerapporteerd.

c. *Algemene uitgiftevoorwaarden 2014*

Hierover is in de tweede kwartaalrapportage reeds gerapporteerd.

4. *Terugname 1 erfpachtrecht*

In het derde kwartaal is 1 erfpachtrecht op een tweetal percelen van een van onze klanten teruggenomen. Dit om te voorkomen dat desbetreffende klant a) tegen een grotere betalingsachterstand bij het Havenschap zou oplopen en/of b) haar bedrijfsvoering niet zou kunnen continueren. Hier zijn op constructieve wijze afspraken over gemaakt met onze klant.

Financiën

Wat willen wij bereiken

Een effectieve en efficiënte planning en control cyclus. Blijven voldoen aan alle van toepassing zijnde financiële wet- en regelgeving, ook de fiscale.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1 *Planning en control cyclus*

In de vergadering van de Raad van Bestuur van 9 juli zijn het jaarverslag & jaarrekening 2013 en de begroting 2015 vastgesteld en is de kwartaalrapportage 1^e kwartaal 2014 behandeld. Deze zijn vervolgens op de website gepubliceerd. Het jaarverslag & jaarrekening 2013 en de begroting 2015 zijn ook voor 15 juli 2014 naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gestuurd. De kwartaalrapportage 2^e kwartaal 2014 is vastgesteld in de Dageelijks Bestuur vergadering van 11 juli 2015 en behandeld in de vergadering van de Raad van Bestuur van 17 september 2014 en vervolgens op de website gepubliceerd.

De monthly's juli, augustus, september 2014 zijn gepubliceerd op de website.

2 *Blijven voldoen aan van toepassing zijnde financiële wet- en regelgeving, ook de fiscale*

Samen met de andere Nederlandse zeehavens is bereikt, dat in het concept wetsvoorstel ter uitvoering van de dienstige maatregel van de Europese commissie over de vpb-plicht is opgenomen, dat Nederlandse zeehavens hiervan uitgesloten worden. De Europese commissie lijkt niet blij met deze uitzondering. Samen met de andere Nederlandse zeehavens en het Ministerie van Financiën wordt getracht om de Europese commissie ervan te overtuigen dat het invoeren van de vpb-plicht voor Nederlandse zeehavens het Europese level playing field tussen de Nederlandse zeehavens en de andere Europese zeehavens juist verder verslechtert. De suggestie op dit vlak is dat de Europese Commissie een dergelijke plicht in een breder perspectief bekijkt.

Het Havenschap doet sinds de invoering eind vorige jaar mee aan het verplichte schatkist-bankieren. Uit de uitgevoerde analyse eind augustus is gebleken dat het Havenschap met de gekozen methode van afromen niet goed uitkomt ten opzichte van de gestelde grens. Naar

aanleiding hiervan is de methode van afromen aangepast en zal naar verwachting over het 4^e kwartaal binnen de gestelde grens uitgekomen worden.

Voor wat betreft het rechtmatig tot stand laten komen van financiële transacties wordt gesteund op de autorisatierechten van gebruikers en de aanwezige invoercontroles in Microsoft AX en SharePoint. In het traject, dat nu naar verwachting gaat lopen in het laatste kwartaal van 2014 en het 1^e kwartaal van 2015, om AX gebruiksvriendelijker en efficiënter te maken, zullen ook verbeterpunten ingebracht worden op het gebied van invoercontroles en controle-overzichten. Daarna zal overwogen worden om KPMG een follow-up te laten uitvoeren op de post go-live scan, die zij vorig jaar hebben uitgevoerd.

Communicatie

Wat willen wij bereiken

In het algemeen gericht inzetten van gevestigde communicatiemiddelen om ervoor te zorgen dat het Haven- en Industrieterrein Moerdijk bekend staat als een veilig, duurzaam en bereikbaar terrein bij overheden, omgeving en ondernemingen. Dit wordt ingevuld door onder meer het inzetten van advertenties, de website en de inzet van een Havenschapstand op beurzen. Daarnaast wordt er in 2014 ingezet op het oprissen van de verouderde huisstijl.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. *Voor eind 2014 wordt de huisstijl van het Havenschap aangepakt met het oprissen van het logo en de huisstijl*

In het derde kwartaal is laatste hand gelegd aan de nieuwe website. De maand oktober wordt vervolgens gebruikt om de website grondig te testen, zodat de website in november gepresenteerd kan worden. Andere uitingen worden in een voor hen logisch moment vervangen (bij vervanging of bij uitgave van een nieuwe editie). In het derde kwartaal is hier voorzichtig een start meegemaakt, door een advertentie en een flyer in de nieuwe huisstijl vorm te geven. In het vierde kwartaal wordt voor de verdere aanpak van de vervanging van de huisstijl een voorstel gemaakt.

2. *In 2014 worden ten minste 2 beurzen met een Port of Moerdijk-stand bezocht*

Het bezoeken van een beurs heeft tot doel het Haven- en Industrieterrein Moerdijk onder de aandacht te brengen van potentieel geïnteresseerde partijen. Om dit te bereiken is het allereerst van belang om samen met de afdeling Commercie te achterhalen welke beurzen bezocht worden door voor ons interessante partijen. Hiervoor is het essentieel dat er een goede aanpak voor beurzen wordt opgesteld. In het derde kwartaal is een inventarisatie gemaakt van mogelijk interessante beurzen. De aanpak voor beurzen wordt in het vierde kwartaal verder opgepakt.

- 3. In 2014 wordt door middel van gevestigde communicatiemiddelen het LPM onder de aandacht gebracht bij potentiële vestigingskandidaten voor dit terrein*

Het Logistiek Park Moerdijk is nog in procedure. Communicatie naar potentiële vestigingskandidaten kan nog niet plaatsvinden. In het vierde kwartaal wordt samen met de afdeling Commercie gekeken naar gerichte marktbenadering voor bepaalde branches.

Personeel en Organisatie

Wat willen wij bereiken

Onze medewerkers zijn klant- en omgevingsgericht, werken goed samen, praten met elkaar in plaats van over elkaar om een professionele, interne serviceorganisatie te zijn.

Momenteel worden alle voorbereidingen getroffen om per 1 januari 2015 de werkkostenregeling door te voeren. De randvoorwaarden gesteld vanuit de overheid zijn sinds kort definitief. De werkgroep kan in het 3^e kwartaal zorgen voor een verdere uitwerking van de kosten, passend binnen de gestelde eisen en normen en zorgdragen voor een bijbehorende administratieve inrichting.

Een ander project gepland in de tweede helft van 2014, is het actualiseren van alle functieprofielen, waarna deze functies opnieuw moeten worden gewaardeerd. Op deze manier krijgen wij een nog duidelijker beeld van wat wij in onze regioorganisatie van elkaar verwachten en welke competenties daarvoor benodigd zijn en ontwikkeld moeten worden.

Vervolgens is het belangrijk om ook de gesprekscyclus opnieuw te bezien, zodat wij optimaal gebruik kunnen maken van de actuele functieprofielen met bijbehorende competenties.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

- 1. Normaliseren van de secundaire arbeidsvoorwaarden conform de werkkostenregeling*

De werkkostenregeling, ingaande op 1 januari 2015, wordt in overleg met de personeelsvertegenwoordiging ingevuld. De personeelsvertegenwoordiging is om advies gevraagd rondom de keuzes voor de secundaire arbeidsvoorwaarden, die voor de zomerperiode in overleg met het personeel zijn gemaakt. Gezien de recente wijzigingen (terugbrengen van percentage van 1,5% naar 1,2%) die vanuit het Ministerie op Prinsjesdag bekend zijn gemaakt, moet dit opnieuw bekeken worden en zal er bezuinigd moeten worden op met name personele activiteiten. Zodra de keuzes wederom definitief zijn en de directeur hier akkoord op geeft, kan de financiële administratie de invoering van deze regeling vastleggen in onze systemen.

- 2. Professionele en actuele functieomschrijvingen en bijbehorende waarderingen volgens de gestandaardiseerde applicatie HR21*

Het opnieuw beschrijven en waarderen van functies in onze organisatie zit in de verkenningsfase. Er is een afspraak geweest met HR 21. Inmiddels is er een eerste uitgebreide offerte

uitgebracht die intern besproken is. Op basis van de bevindingen die hieruit naar voren zijn gekomen, is een tweede organisatie benaderd en gevraagd om een offerte uit te brengen. Deze wordt in de maand oktober uitgebracht.

Binnen dit project wordt rekening gehouden met de eventuele verzelfstandiging per 1 januari 2016. De indelingen van de functies worden zowel bekeken voor de huidige organisatie en bijbehorende schaalindelingen, als voor een mogelijke marktconforme toekomstige indeling.

3. *Een heldere, duidelijke en gebruiksvriendelijke uitvoering van de gesprekscyclus*

De verdere doorontwikkeling van de gesprekscyclus staat gepland voor het 4^e kwartaal. Er wordt bij de gebruikers nagevraagd wat de ervaringen zijn met de gesprekscyclus, welke onderdelen voor verbetering vatbaar zijn en welke onderdelen als positief worden ervaren.

4. *Outsourcen salarisadministratie*

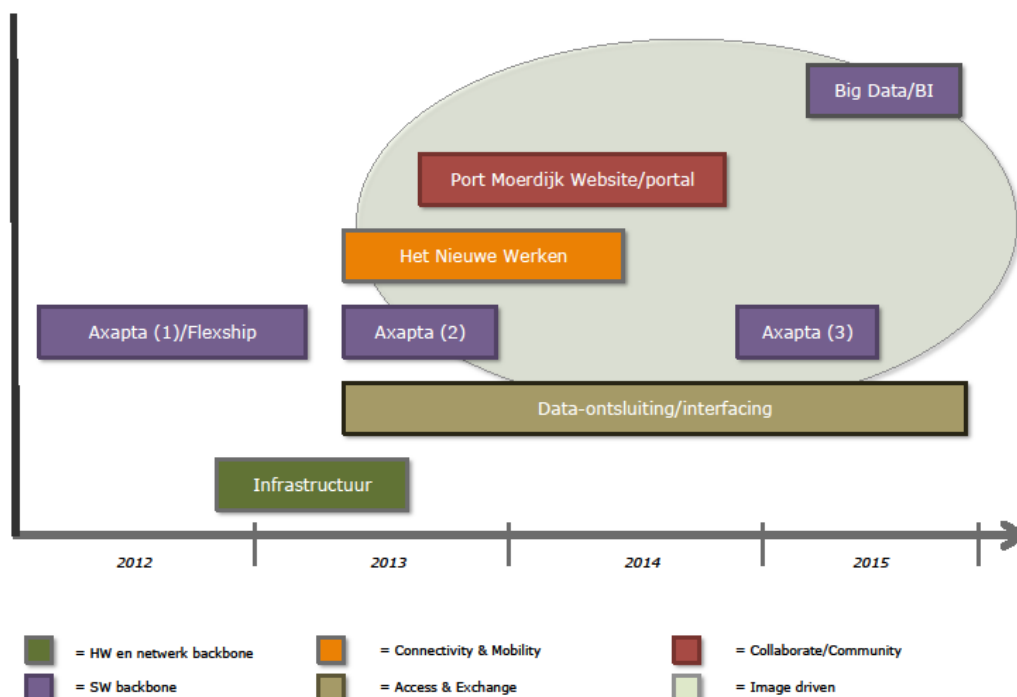
In het 1^e kwartaal is het nieuwe personeelsinformatiesysteem met bijbehorend salarissysteem ingevoerd. In het 2^e kwartaal is vervolgens de salarisadministratie ge-outsourced. Dit outsourcen garandeert een efficiënte en professionele afhandeling van de salarisadministratie, gebaseerd op de juiste en actuele wetgeving. Per 1 augustus worden de salarissen via professionele salarisadministrateurs verwerkt.

Informatisering en Automatisering

Wat willen wij bereiken

Een bijdrage leveren aan de externe en interne dienstverlening. Door pro-activiteit, procesborging en real-time beschikbaarheid van data. Begin 2012 is hiertoe het Visiedocument & Roadmap Professionalisering IT-omgeving opgesteld. Onderstaand (geüpdatet) plaatje uit de Roadmap geeft een overzicht van de ontwikkeling voor 2012 – 2015.

Ontwikkeling 2012 - 2015



Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Voldoen aan het ten doel gestelde service level niveau

Uit de maandrapportages van januari t/m september van onze leverancier die het onderhoud en de service op de hard- en software verzorgt, blijkt dat onze hard- en software conform prestatie-indicatoren goed gefunctioneerd heeft.

2. Verdere inbedding en stabilisering van AX/Flexship

De migratie naar de nieuwe versie van AX (R2) heeft uiteindelijk plaatsgevonden in het weekend van 5 en 6 juli. Ondanks dat tests succesvol waren verlopen, werden wij helaas toch nog geconfronteerd met onvolkomenheden. Dit heeft ons doen besluiten om de verbeterpunten om AX gebruiksvriendelijker/efficiënter te maken pas op te pakken nadat alle issues die betrekking hebben op de migratie opgelost zijn. Om de zelfredzaamheid van de organisatie te vergroten is besloten om I4-YOU ook voor alle processen binnen AX werkinstructies te laten opstellen. Het opstellen van werkinstructies voor SharePoint maakte al onderdeel uit van de aan I4-YOU verstrekte opdracht voor de implementatie en inrichting van SharePoint. Ook voor GIS zullen werkinstructies opgesteld worden.

3. *Verdere inbedding van Het Nieuwe Werken binnen het Havenschap*

In het 4^e kwartaal kunnen de medewerkers, die dit in hun voortgangsgesprek hebben aangegeven, een cursus Outlook, Excel, Word en/of PowerPoint in de versie van Office 2013 volgen. Het doel hiervan is dat de organisatie de mogelijkheden die Office 2013 biedt beter kan en gaat benutten.

Enkele medewerkers kunnen helemaal plaats- en tijdonafhankelijk werken. Een belangrijk aspect daarbij is de mate van de gewenste beveiliging. De realisatie hiervan is verschoven naar het 4^e kwartaal.

4. *Compleet digitaal archief vanaf 1 januari 2015*

Op basis van de door het Dagelijks Bestuur vastgestelde startnotitie is verder gewerkt om te komen tot een compleet digitaal archief per 1 januari 2015.

Na een grondige test(periode) door de key-users van de nieuwe versie van AX (R2) heeft in het weekend van 5 en 6 juli de migratie van AX van de R1 naar de R2 versie plaatsgevonden. Hierdoor werd het mogelijk om AX-documenten in het binn SharePoint gerealiseerde document management systeem te raadplegen en andersom.

In het 3^e kwartaal is verder gewerkt aan de functionaliteiten in SharePoint. Ook is verder gewerkt aan het vullen van het DIV plan (= informatie management plan). Het overzicht van de archiefrouting is voorzien van bewaartermijnen (op basis van selectielijst archiefbescheiden Provinciale Organen 2005). Naar verwachting wordt het overzicht archiefrouting met bewaartermijn begin 4^e kwartaal in overleg met de provincie definitief gemaakt.

In het kader van het overbrengen van het archief van 1968 tot en met 1988 aan de provinciale archiefbewaarplaats voor 31 december 2014 is het digitaliseren van de akte+ documenten (aktes en overige documenten zoals vergunningen) uit deze dozen afgerond. Ook het opschonen en gereed maken voor het overbrengen zelf (ompakken naar zuurvrije dozen, stukken te ontdoen van plastic hoesjes, nietjes, paperclips e.d.) is afgerond. Nadat de afdeling ontwikkeling en beheer relevante tekeningen uit het archief van 1968 tot en met 1988 digitaal gemaakt heeft kan het feitelijk overbrengen plaatsvinden. Dit is voorzien in het 4^e kwartaal.

De provincie heeft de door de Raad van Bestuur vastgestelde Archiefverordening en het door het Dagelijks Bestuur vastgestelde Besluit Informatiebeheer gepubliceerd. Nu dient alleen nog het archief van 1968 tot en met 1988 overgebracht te worden naar de provinciale archiefbewaarplaats, waarna het Havenschap aan de eisen van de Archiefwet voldoet.

5. *Inzicht hebben in de mogelijkheden en onmogelijkheden van verdere dataontsluiting en interfacing. Verdere dataontsluiting en interfacing levert efficiëntere dataverwerking en/of meer informatie op.*

Het onderzoeken wat de behoefte en (on-)mogelijkheden zijn aan verdere dataontsluiting/interfacing staat voor het 4^e kwartaal op het programma. Dit wordt meegenomen bij de verbeterpunten om AX gebruiksvriendelijker/efficiënter te maken.

Facilitaire Zaken

Wat willen wij bereiken

- Een BREEAM certificering voor het gebouw;
- Een stabiele beheersituatie.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Binnen de methode BREEAM het certificaat PASS behalen

Er is inmiddels een BREEAM in-Use QuickScan uitgevoerd. De tussentijdse score op de 3 hoofdonderdelen Asset, beheer en gebruik is respectievelijk Asset: GOOD, Beheer PASS en Gebruik geen score. Op basis hiervan zijn reeds enkele Quick Wins uitgevoerd (plaatsen LED-verlichting, aanleggen zonnepanelen en plaatsen oplaadpalen). Om de overall score naar het certificaat PASS te brengen, dient het onderdeel gebruik beschreven te worden. Hiervoor, maar ook voor nadere beleidsmatige invulling van Asset en Beheer, zal in 2014 en begin 2015 een beheerplan worden opgesteld.

Het aanpassen van de klimaatbeheersing bevindt zich in het engineeringstadium. Door wisseling van programmamanager is dit project vertraagd. Daardoor is dit niet tijdens het zomerreces uitgevoerd. De eerste stap is nu om in overleg met de gebruikers en externe adviseur te kijken wat het beste aansluit bij de wensen van de gebruikers en vervolgens zal opnieuw worden gekeken wat het beste realisatiemoment is. Waarschijnlijk is dit het zomerreces 2015.

2. Implementatie van een facilitair beheerpakket

Na bestudering van de verschillende opties en offertes lijkt de opbrengst van een dergelijk pakket niet in verhouding te staan tot de kosten. Daarom is besloten om dit niet op te pakken, maar onderdeel te maken van de genoemde uitwerking in een beheerplan zoals onder 1. benoemd. Wel zal de uitwerking van een beheerplan leiden tot herziening van begrotingsposten. Gestreefd wordt dit gereed te hebben in februari 2015, zodat de effecten meegenomen kunnen worden in de begroting 2016.

Wat heeft het al gekost en wat betekent dat voor 2014

Resultaat t/m 3e kw 2014	Gerealiseerd t/m 3e kw 2014	Budget t/m 3e kw 2014	Verschil t/m 3e kw 2014
Programma Interne bedrijfsvoering			
Opbrengsten Bestuur en Advies	-	-	-
Opbrengsten Juridische zaken	5	-	5
Algemene baten	-	-	-
Rente baten	1.828	1.789	39
Opbrengsten Communicatie	15	43	-28
Opbrengsten Personeel en Organisatie	-	-	-
Opbrengsten Automatisering	-	-	-
Opbrengsten Facilitair	0	-	0
Kosten Bestuur en Advies	-231	-295	64
Kosten Juridische zaken	-92	-127	35
Kosten Financiën	-47	-50	2
Algemene lasten	721	-	721
Rente lasten	-4.264	-4.479	215
Kosten Communicatie	-159	-211	52
Kosten Personeel en Organisatie	-1.571	-1.552	-19
Kosten Automatisering	-521	-259	-263
Kosten Facilitair	-299	-351	52
Totaal Programma Interne bedrijfsvoering	-4.616	-5.491	875

Opbrengsten

De opbrengsten bedrijfsvoering zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 16.000 meer dan begroot, doordat:

- € **28.000** Minder opbrengsten lichtmastreclameborden t/m het 3e kwartaal dan begroot omdat deze in december worden gefactureerd.
- € 39.000 Meer interne rente toegerekend t/m het 3e kwartaal doordat meer rente intern doorberekend wordt dan begroot doordat er minder gronduitgiftes zijn dan begroot.
- € 5.000 Opbrengsten juridische zaken door teruggave van proceskosten.

Verwacht wordt dat de opbrengsten bedrijfsvoering op **jaarbasis** € 51.000 hoger zullen zijn dan begroot doordat meer rente intern doorberekend wordt dan begroot doordat er minder gronduitgiftes zijn dan begroot.

Kosten

Er is circa € 859.000 minder aan kosten bedrijfsvoering uitgegeven **t/m het 3e kwartaal** dan begroot, doordat:

- € 721.000 Minder kosten dubieuze debiteuren t/m het 3e kwartaal doordat overeenstemming bereikt is met een dubieuze debiteur.
- € **263.000** Meer ICT kosten t/m het 3e kwartaal dan begroot. Deze meerkosten zijn met name het gevolg van de overgang naar de nieuwe versie van AX en het beschikbaar krijgen van meer functionaliteiten binnen SharePoint.
- € **19.000** Meer personeelskosten t/m het 3e kwartaal dan begroot o.a. meer uitzendkrachtkosten ter vervanging van een zwangerschapsverlof, langdurig zieke en tijdelijke invulling.
- € 64.000 Minder advieskosten t/m het 3e kwartaal dan begroot o.a. voor ondersteuning havenvisie en LPM.
- € 35.000 Minder juridische- en verzekeringskosten dan begroot.
- € 52.000 Minder kosten facilitair t/m het 3e kwartaal dan begroot o.a. minder onderhoudskosten gebouwen maar meer electriciteitskosten en meer kosten kantoorinventaris.
- € 54.000 Minder overige kosten t/m het 3e kwartaal dan begroot, o.a. minder advieskosten, minder kosten communicatie en minder accountantkosten.
- € 215.000 Minder rentekosten t/m het 3e kwartaal dan begroot doordat de financieringsbehoefte lager is dan begroot.

Verwacht wordt dat de kosten bedrijfsvoering op **jaarbasis** circa € 523.000 lager uitvallen dan begroot o.a. minder kosten dubieuze debiteuren, minder rentelasten door lagere financieringsbehoefte, maar meer ICT kosten en meer kosten uitzendkrachten.

Paragraaf Exploitatieoverzicht

Resultaat t/m 3e kw 2014	Gerealis eerd t/m 3e kw 2014	Budget t/m 3e kw 2014	Verschil t/m 3e kw 2014
Programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en duurzaamheid			
Opbrengsten Milieu en veiligheid	76	61	14
Kosten Milieu en veiligheid	-136	-229	92
Totaal Programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en duurzaamheid	-61	-167	107
Programma Infrastructuur en Beheer			
Kosten Beheer nat	-1.003	-1.916	912
Kosten Beheer droog	-2.069	-3.083	1.013
Totaal Programma Infrastructuur en Beheer	-3.073	-4.998	1.926
Programma Commerciële Exploitatie			
Opbrengsten nat	5.853	6.923	-1.070
Opbrengsten droog	7.009	6.907	103
Kosten droog	-145	-208	63
Totaal Programma Commerciële Exploitatie	12.718	13.622	-904
Programma Veiligheid & Havenmeester			
Opbrengsten	431	372	59
Kosten	-704	-1.346	642
Totaal Programma Veiligheid & Havenmeester	-273	-974	700
Programma Interne bedrijfsvoering			
Opbrengsten Bestuur en Advies	-	-	-
Opbrengsten Juridische zaken	5	-	5
Algemene baten	-	-	-
Rente baten	1.828	1.789	39
Opbrengsten Communicatie	15	43	-28
Opbrengsten Personeel en Organisatie	-	-	-
Opbrengsten Automatisering	-	-	-
Opbrengsten Facilitair	0	-	0
Kosten Bestuur en Advies	-231	-295	64
Kosten Juridische zaken	-92	-127	35
Kosten Financiën	-47	-50	2
Algemene lasten	721	-	721
Rente lasten	-4.264	-4.479	215
Kosten Communicatie	-159	-211	52
Kosten Personeel en Organisatie	-1.571	-1.552	-19
Kosten Automatisering	-521	-259	-263
Kosten Facilitair	-299	-351	52
Totaal Programma Interne bedrijfsvoering	-4.616	-5.491	875
TOTAAL OPBRENGSTEN	15.218	16.095	-877
TOTAAL KOSTEN	-10.523	-14.104	3.582
RESULTAAT VOOR BESTEMMING (excl. grondexploitatie)	4.695	1.991	2.704
Mutaties in reserves			
Beschikkingen ten laste van reserves	333	1.772	-1.439
Toevoeging aan reserves	-450	-450	-
Totaal Mutaties in reserves	-117	1.322	-1.439
RESULTAAT NA BESTEMMING (excl. grondexploitatie)	4.578	3.313	1.266

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Jaarprognose 2014	Realisatie 2014	Budget 2014	Vershil 2014	Vershil %
Programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en duurzaamheid				
Opbrengsten Milieu en veiligheid	82	82	0	0%
Kosten Milieu en veiligheid	-235	-305	70	-23%
Totaal Programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en duurzaamheid	-153	-223	70	-31%
Programma Infrastructuur en Beheer				
Kosten Beheer nat	-1.507	-2.554	1.048	-41%
Kosten Beheer droog	-4.146	-4.110	-36	1%
Totaal Programma Infrastructuur en Beheer	-5.653	-6.665	1.012	-15%
Programma Commerciële Exploitatie				
Opbrengsten nat	7.815	9.231	-1.416	-15%
Opbrengsten droog	9.292	9.209	83	1%
Kosten droog	-278	-278	0	0%
Totaal Programma Commerciële Exploitatie	16.829	18.162	-1.333	-7%
Programma Veiligheid & Havenmeester				
Opbrengsten	596	496	100	20%
Kosten	-1.710	-1.794	85	-5%
Totaal Programma Veiligheid & Havenmeester	-1.113	-1.298	185	-14%
Programma Interne bedrijfsvoering				
Opbrengsten Bestuur en Advies	0	0	0	0%
Opbrengsten Juridische zaken	0	0	0	0%
Algemene baten	0	0	0	0%
Rente baten	2.436	2.385	51	2%
Opbrengsten Communicatie	57	57	0	0%
Opbrengsten Personeel en Organisatie	0	0	0	0%
Opbrengsten Automatisering	0	0	0	0%
Opbrengsten Facilitair	0	0	0	0%
Kosten Bestuur en Advies	-394	-394	0	0%
Kosten Juridische zaken	-164	-169	5	-3%
Kosten Financiën	-88	-66	-22	34%
Algemene lasten	722	0	722	0%
Rente lasten	-5.686	-5.972	287	-5%
Kosten Communicatie	-299	-281	-17	6%
Kosten Personeel en Organisatie	-2.136	-2.136	0	0%
Kosten Automatisering	-795	-345	-450	131%
Kosten Facilitair	-469	-467	-2	0%
Totaal Programma Interne bedrijfsvoering	-6.815	-7.389	574	-8%
TOTAAL OPBRENGSTEN	20.278	21.460	-1.182	-6%
TOTAAL KOSTEN	-17.184	-18.873	1.689	-9%
TOTAAL RESULTAAT VOOR BESTEMMING (excl. grondexploitaties)	3.095	2.588	507	20%
Mutaties in reserves				
Beschikkingen ten laste van reserves	1.259	2.362	-1.104	-47%
Toevoeging aan reserves	-600	-600	0	0%
Totaal Mutaties in reserves	659	1.762	-1.104	-63%
RESULTAAT NA BESTEMMING (excl. grondexploitaties)	3.754	4.350	-597	-14%

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Programma Ruimtelijke ordening, Milieu en Duurzaamheid

Opbrengsten

De opbrengsten Ruimtelijke ordening, Milieu en Duurzaamheid zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 14.000 hoger dan begroot, doordat:

- € 14.000 Meer opbrengsten t/m het 3e kwartaal doordat met name de bijdragen Samenwerking Duurzame Verbindingen (DVM) en de bijdragen aan het milieumonitoring rapport 2013 in augustus zijn gefactureerd.

Verwacht wordt dat de opbrengsten Ruimtelijke ordening, Milieu en Duurzaamheid op **jaarbasis** nagenoeg gelijk zullen zijn aan de begroting.

Kosten

Kosten Ruimtelijke ordening, Milieu en Duurzaamheid zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 92.000 lager dan begroot, doordat:

- € 92.000 Minder kosten t/m het 3e kwartaal met name omdat de werkzaamheden met betrekking tot Samenwerking Duurzame Verbindingen (DVM) en advieskosten Crisis en herstelwet nog niet in rekening zijn gebracht.

Verwacht wordt dat de uitgaven Ruimtelijke ordening, Milieu en Duurzaamheid op **jaarbasis** € 70.000 lager zullen zijn door minder advieskosten dan begroot.

Programma Infrastructuur en Beheer

Kosten Beheer nat

Deze kosten zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 912.000 lager dan begroot, doordat:

- € 750.000 Nog geen baggerkosten gemaakt t/m het 3e kwartaal.
- € 45.000 Minder beheerkosten t/m het 3e kwartaal omdat alle nota's tot en met september nog niet zijn ontvangen.
- € 111.000 Minder overige kosten t/m het 3e kwartaal , o.a. minder electriciteitskosten, minder waterschapslasten, minder advieskosten, nog geen kosten dienstreizen en beurzen en minder overige kosten.
- € 14.000 Minder afschrijvingskosten door terugname van een kade.
- € 8.000 Meer kosten onroerendzaakbelasting t/m het 3e kwartaal doordat deze voor het hele jaar in rekening zijn gebracht.

Verwacht wordt dat de uitgaven Infrastructuur en Beheer nat op **jaarbasis** circa € 1.048.000 lager zijn dan begroot. Met name nagenoeg geen kosten voor baggeren, minder afschrijvingskosten en minder beheerkosten.

Kosten beheer droog

Deze kosten bedragen **t/m het 3e kwartaal** circa € 1.013.000 lager dan begroot, doordat:

- € 689.000 Minder kosten die uiteindelijk ten laste van de reserve ontwikkelingen komen t/m het 3e kwartaal met name doordat er veel minder kosten gemaakt zijn voor de begrote aanvullende groenvoorziening industrieterrein.
- € 160.000 Minder beheerkosten omdat alle nota's t/m het 3e kwartaal nog niet zijn ontvangen.
- € 120.000 Minder advieskosten t/m het 3e kwartaal doordat nog niet voor alle onderzoeken in opdracht gegeven nota's ontvangen zijn.
- € 49.000 Minder afschrijvingskosten t/m het 3e kwartaal doordat een investering die wel al in gebruikgenomen is nog niet is geactiveerd omdat de totale investeringskosten nog niet definitief zijn.

- € 14.000 Minder kosten schades t/m het 3e kwartaal.
- € 19.000 Meer overige kosten t/m het 3e kwartaal, o.a. meer huurkosten en waterschapslasten doordat deze voor het hele jaar in rekening zijn gebracht en meer electriciteitskosten maar minder overige kosten dan begroot.

Verwacht wordt dat de uitgaven Infrastructuur en Beheer droog op **jaarbasis** circa € 36.000 hoger zijn dan begroot. Met name doordat er meer beheerkosten worden gemaakt en het de verwachting is dat dit jaar in tegenstelling tot de begroting een van de twee nog aan te kopen woningen Roodevaart e.o. aangekocht zal worden. Hier staat tegenover dat er veel minder kosten gemaakt worden voor de begrote aanvullende groenvoorziening

Programma Commerciële Exploitatie

Opbrengsten nat

De opbrengsten nat zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 1.070.000 lager dan begroot, doordat:

- € 970.000 Minder opbrengsten zeehavengeld dan begroot. Het aantal zeeschepen is met 3% gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2013. De begroting is echter gebaseerd op cijfers van 2012 en in vergelijking met die cijfers is het aantal bezoekende schepen in 2014 met 20% gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2012. Totaal is er 3% meer ton overgeslagen dan in dezelfde periode 2013 en in vergelijking met 2012 is er 19% ton minder overgeslagen.
- € 120.000 Minder opbrengsten binnenhavengeld dan begroot. Het aantal binnenvaartschepen is met 7% gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2013. De begroting is echter gebaseerd op cijfers van 2012 en in vergelijking met die cijfers is het aantal bezoekende schepen in 2014 met 8% gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2012. Totaal is er 6% minder ton overgeslagen dan in dezelfde periode 2013 en in vergelijking met 2012 (waarop de begroting is gebaseerd) is er 13% minder overgeslagen.
- € 26.000 Meer opbrengsten huur kades en terreinen door een lagere indexering in de begroting.
- € 6.000 Minder opbrengsten erfpacht en kadegelden door een hogere indexering in de begroting.

Omdat de ladingstromen achterblijven ten opzichte van de begroting en het feit dat een bedrijf naar aanleiding van een calamiteit aangekondigd heeft dat het productieproces een aantal maanden stopgezet wordt zullen naar verwachting de inkomsten op **jaarbasis** € 1.416.000 lager uit komen dan begroot.

Opbrengsten droog

De opbrengsten droog zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 103.000 hoger dan begroot, doordat:

- € 212.000 Meer opbrengsten erfpacht t/m het 3e kwartaal doordat bij contracten in de begroting uitgegaan was van een lagere indexering omdat deze toen nog niet bekend was.
- € 15.000 Meer opbrengsten overige huur t/m het 3e kwartaal.
- € 50.000 Meer opbrengsten vergunningen t/m het 3e kwartaal dan begroot omdat deze al voor het hele jaar in rekening gebracht zijn.
- € **157.000** Minder bijdrage riolering t/m het 3e kwartaal doordat nog niet alle aanslagen zijn opgelegd.
- € **17.000** Minder opbrengsten spoor t/m het 3e kwartaal dan begroot.

Verwacht wordt dat de inkomsten op **jaarbasis** circa € 83.000 hoger zullen uitvallen dan begroot met name meer opbrengsten erfpacht doordat bij contracten in de begroting van een lagere indexering uitgegaan was omdat deze nog niet bekend was.

Kosten droog

De kosten droog zijn circa € 63.000 lager **t/m het 3e kwartaal** dan begroot, doordat:

- € 47.000 Minder advieskosten t/m het 3e kwartaal dan begroot.
- € 16.000 Minder afschrijvingskosten door terugname van een terrein.

Verwacht wordt dat de kosten droog op **jaarbasis** nagenoeg gelijk zullen zijn aan de begroting.

Programma Veiligheid & Havenmeester

Opbrengsten

De opbrengsten Veiligheid en Havenmeester zijn **t/m het 3e kwartaal** zijn circa € 59.000 hoger dan begroot.

- € 61.000 Meer opbrengsten bijdrage SBIM t/m 3e kwartaal door de combinatie van een extra bijdrage van € 100.000 vanuit de SBIM en het feit dat de maand september nog gefactureerd moet worden voor een bedrag van € 39.000.
- € **2.000** Minder opbrengsten bijdrage SBT omdat september nog niet gefactureerd is.

Verwacht wordt dat de opbrengsten Veiligheid en Havenmeester op **jaarbasis** € 100.000 hoger zullen uitvallen dan begroot door extra bijdrage SBIM.

Kosten

Deze kosten zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 642.000 minder dan begroot, doordat:

- € 300.000 Nog geen kosten voor brandweezorg en minder kosten veiligheidszorg t/m het 3e kwartaal dan begroot omdat nog niet alle kosten t/m het 3e kwartaal in rekening gebracht zijn.
- € 71.000 Minder beheerkosten t/m het 3e kwartaal dan begroot omdat er nog opdrachten verstrekt moeten worden voor extra beveiligingsdiensten.
- € 99.000 Minder overige kosten t/m het 3e kwartaal , o.a. minder advieskosten en overige kosten dan begroot.
- € 47.000 Minder administratiekosten derden t/m het 3e kwartaal dan begroot, omdat nog niet alle kosten t/m het 3e kwartaal in rekening gebracht zijn.
- € 58.000 Minder onderhoudskosten t/m het 3e kwartaal dan begroot omdat nog niet alle kosten t/m het 3e kwartaal in rekening gebracht zijn.
- € 69.000 Minder afschrijvingskosten t/m het 3e kwartaal dan begroot omdat de voorgenomen investeringen in het HMCC nog niet hebben plaatsgevonden.
- € **2.000** Meer huurkosten t/m het 3e kwartaal dan begroot doordat deze voor een heel jaar gefactureerd zijn.

Verwacht wordt dat de uitgaven op **jaarbasis** circa € 85.000 lager zullen uitvallen dan begroot met name minder afschrijvingskosten omdat de voorgenomen investeringen in het HMCC nog niet hebben plaatsgevonden.

Programma Bedrijfsvoering

Opbrengsten

De opbrengsten bedrijfsvoering zijn **t/m het 3e kwartaal** circa € 16.000 meer dan begroot, doordat:

- € 28.000 Minder opbrengsten lichtmastreclameborden t/m het 3e kwartaal dan begroot omdat deze in december worden gefactureerd.
- € 39.000 Meer interne rente toegerekend t/m het 3e kwartaal doordat meer rente intern doorberekend wordt dan begroot doordat er minder gronduitgiftes zijn dan begroot.
- € 5.000 Opbrengsten juridische zaken door teruggave van proceskosten.

Verwacht wordt dat de opbrengsten bedrijfsvoering op jaarbasis € 51.000 hoger zullen zijn dan begroot doordat meer rente intern doorberekend wordt dan begroot doordat er minder gronduitgiftes zijn dan begroot.
--

Kosten

Er is circa € 859.000 minder aan kosten bedrijfsvoering uitgegeven **t/m het 3e kwartaal** dan begroot, doordat:

- € 721.000 Minder kosten dubieuze debiteuren t/m het 3e kwartaal doordat overeenstemming bereikt is met een dubieuze debiteur.
- € 263.000 Meer ICT kosten t/m het 3e kwartaal dan begroot. Deze meerkosten zijn met name het gevolg van de overgaan naar de nieuwe versie van AX en het beschikbaar krijgen van meer functionaliteiten binnen SharePoint.
- € 19.000 Meer personeelskosten t/m het 3e kwartaal dan begroot o.a. meer uitzendkrachtkosten ter vervanging van een zwangerschapsverlof, langdurig zieke en tijdelijke invulling.
- € 64.000 Minder advieskosten t/m het 3e kwartaal dan begroot o.a. voor ondersteuning havensvisie en LPM.
- € 35.000 Minder juridische- en verzekeringskosten dan begroot.
- € 52.000 Minder kosten facilitair t/m het 3e kwartaal dan begroot o.a. minder onderhoudskosten gebouwen maar meer electriciteitskosten en meer kosten kantoorinventaris.
- € 54.000 Minder overige kosten t/m het 3e kwartaal dan begroot, o.a. minder advieskosten, minder kosten communicatie en minder accountantkosten.
- € 215.000 Minder rentekosten t/m het 3e kwartaal dan begroot doordat de financieringsbehoefte lager is dan begroot.

Verwacht wordt dat de kosten bedrijfsvoering op jaarbasis circa € 523.000 lager uitvallen dan begroot o.a. minder kosten dubieuze debiteuren, minder rentelasten door lagere financieringsbehoefte, maar meer ICT kosten en meer kosten uitzendkrachten.

Mutaties in reserves

Hieronder worden de mutaties in de reserves toegelicht.

Beschikking Algemene Reserve

Er is **t/m het 3e kwartaal** circa € 272.000 ten laste van deze reserve gebracht. Deze onttrekking is gelijk aan de begroting.

Verwacht wordt dat op **jaarbasis** de onttrekking aan deze reserve gelijk zal zijn aan de begroting.

Beschikking reserve ontwikkelingen

Er is **t/m het 3e kwartaal** circa € 61.000 ten laste van deze reserve gebracht.

Verwacht wordt dat op **jaarbasis** de onttrekking circa € 154.000 lager zal zijn met name doordat er veel minder kosten gemaakt worden voor de begrote aanvullende groenvoorziening industrieterrein. Hier staat tegenover dat het de verwachting is dat dit jaar in tegenstelling tot de begroting een van de twee nog aan te kopen woningen Roodevaart e.o. aangekocht zal worden.

Toevoeging reserve ontwikkelingen

Er is **t/m het 3e kwartaal** € 450.000 gedoteerd aan deze reserve. Deze dotering is gelijk aan de begroting.

Beschikking reserve baggeren

Er is **t/m het 3e kwartaal** geen kosten ten laste van deze reserve gebracht.

Verwacht wordt dat op **jaarbasis** de onttrekking circa € 950.000 lager zal zijn door nagenoeg geen baggerkosten in 2014.

Conclusie

Op basis van bovenstaande verwachtingen zal het jaarresultaat exclusief grondexploitaties uitkomen op een winst van circa € 3.754.000 in tegenstelling tot de begrote winst van € 4.350.000.

Grondexploitaties

Hieronder wordt een toelichting gegeven over de grondexploitaties

	Jaarprognose 2014	Begroting 2014	Vershil 2014
Opbrengsten	-	8.100	8.100-
Kosten	2.896-	13.901-	11.005
Mutaties	2.896	6.847	3.951-
Winstneming	-	1.046	1.046-

Alle bedragen x 1.000 Euro (€)

- € **8.100.000** Minder opbrengsten grondexploitaties op **jaarbasis** doordat het de verwachting is dat er geen gronden in plaats van de begrote 50.000 m2 in erfpacht uitgegeven zullen worden.
- € 11.005.000 Minder kosten grondexploitaties op **jaarbasis** omdat er naar verwachting geen baggerkosten Westelijke Insteekhaven en geen bouwrijpmaakkosten Industrial Park gemaakt zullen worden.
- € **1.046.000** Minder (geen) winstneming grondexploitaties op **jaarbasis** verwacht omdat er naar verwachting geen gronden uitgegeven zullen worden.

Conclusie

Op basis van bovenstaande verwachtingen zal er geen winstneming volgen uit de grondexploitaties.

Conclusie

Op basis van bovenstaande verwachtingen zal het jaarresultaat inclusief de grondexploitaties uitkomen op een winst van circa € 3.754.000

Reserves en voorzieningen

Hieronder worden de standen van de reserves en voorzieningen weergegeven.

	Voorziening infra droog	Voorziening riolering	Voorziening infra nat	Voorziening overige	Algemene Reserve	Reserve baggeren	Reserve ontwikkelingen	Vitaliteits regeling	Totaal
Stand per 01-01-2014	1.046.599	4.052.433	2.045.568	95.000	68.179.176	3.413.936	8.291.896	47.411	87.172.017
Toevoeging winst 2013	0	0	0	0	4.054.556	0	0	40.226	4.094.782
Dotatie	536.250	729.750	257.250	0	0	0	450.000	0	1.973.250
Onttrekkingen	115.962	322.883	21.008	0	271.841	0	61.439	0	793.134
Stand per 30-09-2014	1.466.886	4.459.300	2.281.810	95.000	71.961.890	3.413.936	8.680.456	87.637	92.446.915

Alle bedragen in euro's (€)

Paragraaf Financiering en treasury

Algemene ontwikkelingen rentebeleid

In het 3^e kwartaal zijn zowel de kapitaalrente als de korte termijn rente stabiel gebleven ten op zichte van het tweede kwartaal.

Renteswaps

Het Havenschap financiert op balansniveau en met kasgeldleningen (variabele rente) in combinatie met renteswaps. Een renteswap zet de rentetypische looptijd van variabel om naar vast.

Renteswaps	Ingangsdatum	Einddatum	Percentage	Hoofdsom
Rabobank	26-07-2007	01-07-2022	4,8500	26.250.000
Rabobank	15-11-2008	01-10-2029	4,3600	50.000.000
Deutsche Bank	16-02-2009	01-10-2023	3,6875	50.000.000
Totaal				126.250.000

Alle bedragen in euro's (€)

Kasgeldleningen

Met de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) is een financieringsovereenkomst gesloten met een looptijd tot en met 31 december 2011 en een jaarlijkse stilzwijgende verlenging. Voor 2014 is deze overeenkomst ook stilzwijgend verlengd. Deze overeenkomst bestaat uit een kasgeldovereenkomst van maximaal € 145 miljoen zonder beschikbaarheidsgarantie en een krediet in rekening-courant van € 5 miljoen. In het 3^e kwartaal van 2014 zijn de volgende kasgeldleningen afgesloten:

Kasgeldleningen	Ingangsdatum	Einddatum	Rentepercentage	Hoofdsom
Aegon Custody B.V.	21-07-14	22-09-14	0,15%	10.000.000
BNG (Bank Nederlandse Gemeenten)	21-07-14	21-08-14	0,20%	63.800.000
BNG (Bank Nederlandse Gemeenten)	21-08-14	17-09-14	0,20%	62.200.000
Aegon Custody B.V.	19-08-14	17-09-14	0,09%	15.000.000
BNG (Bank Nederlandse Gemeenten)	21-08-14	25-08-14	0,20%	1.600.000
BNG (Bank Nederlandse Gemeenten)	17-09-14	17-10-14	0,12%	32.200.000
Aegon Custody B.V.	17-09-14	17-12-14	0,08%	15.000.000
Provincie Limburg	17-09-14	17-12-14	0,08%	25.000.000
Gemeente Berkelland	17-09-14	17-12-14	0,08%	10.000.000
Syntrus Achmea Geldmarktfonds	17-09-14	17-12-14	0,08%	25.000.000
Aegon Custody B.V.	22-09-14	17-12-14	0,09%	10.000.000

Alle bedragen in euro's (€)

Rentepercentages incl. provisie

Kasgeldlimiet

Het risico van kortlopende financiering wordt beperkt met de zogenaamde kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet houdt in, dat de totale omvang van de vlottende schuld op enig moment aan een maximum van 8,2% van de begrotingsomvang is gebonden. Voor het Havenschap komt dit neer op een bedrag van € 1.547.586 (8,2% van € 18.873.000). Het Havenschap blijft ruimschoots onder de limiet en voldoet daarmee aan de norm.

Renterisiconorm

De wet stelt een norm aan de vaste leningen, waarmee het renterisico als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als renterisico en bedraagt 20% van de begrotingsomvang. Voor 2014 is dit 20% van € 18.873.000.

Renterisico op vaste schuld 2014	€	359.000
Renterisico (20% van begrotingsomvang min. € 2,5 milj.)	€	3.774.600
Ruimte onder renterisico	€	3.415.600

Het Havenschap voldoet daarmee aan de gestelde norm.

Financieringsratio's

HUIDIGE	Gezond	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ICR (GR, Intrest Coverage Ratio, EBITDA/rentekosten)	> 2	2,1	2,3	3,0	3,3	3,6	4,2	5,0
DEBT/EBITDA (GR, debt alleen lang vreemd vermogen + kasgeld)	< 7	11,3	10,2	8,1	7,6	6,5	5,5	4,4
Solvabiliteitsratio (EV/TV)	> 30%	38%	36%	38%	40%	44%	49%	54%

Obv businessplan 20140929 met alleen projecten w aarover besloten is muv LPM.

Banken stellen geen eisen bij het verstrekken van kredieten aan het Havenschap, omdat uit artikel 48 van de gemeenschappelijke regeling volgt dat de deelnemers garant staan voor door het Havenschap aangetrokken gelden. Echter om bedrijfseconomisch gezond te blijven is het niet verstandig om onbeperkt geld te blijven lenen. Met behulp van de in bovenstaande tabel genoemde ratio's wordt bewaakt dat het Havenschap op financieringsgebied gezond blijft. Het Interest Coverage Ratio zegt hoeveel keer de rente kan worden betaald uit het brutobedrijfsresultaat. De Debt/Ebitda verhouding laat de verhouding zien tussen de lang lopende schulden en het brutobedrijfsresultaat. De solvabiliteitsratio laat de verhouding zien tussen eigen vermogen en totaal vermogen.

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat met uitzondering van de Debt/Ebitda de ratio's over de periode 2013 tot en met 2019 gezond zijn. De Debt/Ebitda voldoet over de periode 2013 tot en met 2016 niet aan de gestelde norm door een tegenvallende Ebitda. Dit wordt veroorzaakt door achterblijvende gronduitgiftes. Hierdoor worden de winsten uit de grondexploitaties en bij gevolg de erfpachtinkomsten later gerealiseerd.

Paragraaf Grondbeleid en grondexploitaties

Het grondbeleid kent de volgende doelstellingen:

- Het genereren van inkomsten uit bezit;
- Het Havenschap gaat voor uitgifte van gronden in erfpacht;
- Bij gronduitgiften hanteren van marktconforme prijzen;
- Bij uitgifte van (aan water liggende) percelen maximalisatie van inkomsten uit haven- en kadegelden nastreven;
- Waar nodig en mogelijk worden percelen teruggekocht en na eventuele verbetering opnieuw uitgegeven in erfpacht;
- Voorwaardescheppend als het gaat om het verkrijgen van de benodigde milieu gebruiksruimte;
- Bedrijven op de juiste plek accommoderen.

Ontwikkeling Industrial Park (08)

Het Havenschap heeft de zuidelijke grondreserves van Shell in 2009 verworven. Om de terreinen uit te kunnen geven moet er een aantal zaken worden uitgevoerd. Verkoop van een grote hoeveelheid zand vindt plaats op basis van een afgesloten overeenkomst. Als gevolg van de economische situatie is er weinig belangstelling. Kleine partijen zand worden tegen een gereduceerd tarief aangeboden om de zandhandel in de 'picture' te houden.

Onderzoeken zoals Ecologie, Niet gesprongen Explosieven die noodzakelijk zijn om bij een daadwerkelijke uitgifte relatief snel over te kunnen gaan tot bouwrijp maken worden nu ingezet en zullen in 2015 richting kunnen geven aan welke terreindelen in welke fasering met welke planning uitgegeven kunnen worden.

Stoomleiding Erca (10)

Het onderhoudscontract voor de leiding wordt inhoudelijk afgestemd met Shell. Dit staat voor het 4^e kwartaal in de planning. De financiële afronding wordt na afronding van dit contract opgepakt en zal daarmee dus in het 4^e kwartaal 2014 of uiterlijk 1^e kwartaal 2015 plaatsvinden.

Ontwikkeling Tradepark West (23)

Hierover zijn over het 3^e kwartaal geen ontwikkelingen te melden.

Kade Peute (29)

In verband met ontwikkelingen bij de klant is het proces van aanbesteden van de voorbereidende werkzaamheden na het voornemen tot gunnen gestopt. Op het moment dat het relevant is, kunnen deze werkzaamheden direct opgestart worden.

Terugkoop Omya terrein (restant budget) (33)

Het budget dat nog open stond was bestemd voor het realiseren van een afscheiding tussen Omya en Dudoc/Peute. Dit zou op aanvraag worden gedaan. Deze aanvraag is nu ontvangen en de opdracht voor uitvoering is inmiddels gegeven. De daadwerkelijke uitvoering zal in het 4^e kwartaal plaatsvinden.

Bijdrage inrit & spoor (41)

Hierover zijn over het 3^e kwartaal geen ontwikkelingen te melden.

Nr.	Projecten vaste activa in ontwikkeling	Budget/ Krediet	Uitgegeven t/m 30 september 2014	Totaal verwachte uitgaven
HMO-000008	Ontwikkeling Industrial Park 132 ha	18.400.000	1.959.836	10.618.000
HMO-000010	Stoomleiding Erca	608.000	690.927	780.000
HMO-000023	Ontwikkeling Tradepark West	12.178.649	11.694.548	11.883.000
HMO-000029	Kade Peute (voorbereidingskrediet)	70.000	14.096	70.000
HMO-000033	Terugkoop Omya terrein (restant budget)	25.000	13.375	25.000
HMO-000041	Bijdrage inrit & spoor	240.000	40.000	240.000

Alle bedragen in euro's (€)

In bovenstaande tabellen worden voor zowel de lopende projecten m.b.t. de vaste activa in ontwikkeling als voor de lopende projecten m.b.t. de grondexploitatie in de kolom 'Budget/Krediet' aangegeven wat de hoogte is van budget of krediet. In de kolom 'In opdracht gegeven t/m' wordt aangegeven wat al uitgevoerd is en in de kolom 'Totaal verwachte uitgaven' wordt aangegeven wat de totale uitgaven naar verwachting zullen zijn.



